

ANTAGANDEHANDLING

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

LINDESBERGS
KOMMUN

Arbetsgrupp

Arne Tschentscher, stadsträdgårdsmästare, Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen

Frida Nilsson, fysisk planerare, Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen

Ingrid Andrén, kommunekolog, Samhällsbyggnadsförbundet Bergslagen

Isabella Lohse, enhetschef stadsarkitektkontoret, Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen

Jens Råberg, miljöinspektör, Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen

Jesper Almlöf, dåvarande mark och exploateringsingenjör, Lindesbergs kommun

KLARA arkitekter

Lina Bergkvist Skinner, landskapsarkitekt

Kartor

Kartor på sidorna 39-41 länsstyrelsens karttjänst, övriga kartor KLARA arkitekter

Fotografier

Fotografier på sidorna 8-10 är hämtade från bildanker på internet med bilder fria att använda utan att upphovsperson anges, övriga fotografier KLARA arkitekter

Övriga illustrationer

KLARA arkitekter

Á

Á

07 cē ^ Á Á [{ { ~ } ~ || (è \ c ^ Á Á a ^ • à ^ ! * • Á [{ { ~ } Á G F J E H G Á

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	4
Bakgrund	4
Syfte	4
Avgränsning	5
Processen	5
VISION	6
PROGRAMMETS MÅL	6
ÖVERGRIPANDE PRINCIPER	8
NULÄGESBESKRIVNING	11
Bryggor	11
Landskap	16
Strandnära rekreativsmöjligheter	16
ANALYS	19
Kvaliteter	19
Möjligheter	19
Utmaningar	19
FÖRSLAG	20
Områdesindelning	20
Bryggor	21
Rekreativsmöjligheter	24
Åtgärder och prioriteringar	34
FÖRUTSÄTTNINGAR	38
Område för område	38
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	52
Översiktliga planer	52
Detaljplaner	54
Naturvårdsprogram	54
Grönplan	56
Utvecklingsplan för Lindesjön runt	56

INLEDNING

Närheten till vattnet – stadens vackra läge vid Stora Lindesjöns och Bottenån – är av stor betydelse för Lindesbergs attraktionskraft och är viktig för stadens invånare. Det vattennära läget är betydelsefullt både ur ett skönhets- och ett friluftsperspektiv. Parkerna längs Strandpromenaden, på Loppholmen och andra grönområden längs sjön och ån ger goda möjligheter till kontakt med vattnet. Kring sjön finns också en mycket populär vandringsled, Lindesjön runt.

Vattnet, både sjön och ån, utnyttjas av många människor för bad så väl som för båtliv. Många som bor längs ån äger båtar och under årens lopp har ett stort antal bryggor anlagts, både på privat och på kommunal mark.

För att vägleda utvecklingen av årummet genom staden som rekreationsresurs och som underlag för riktlinjer för bryggor på kommunal mark, har Lindesbergs kommuns tillväxtutskott beslutat ta fram ett bryggprogram,.

Grunden i bryggprogrammet är att ingen privatisering ska tillåtas av det gemensamma årummet på kommunal mark. Programmet utgår från var det planlagts för bryggor, var det idag finns bryggor, landskapsbilden, bad- och rekreativsmöjligheter för allmänheten, samt tidigare planering. Programmet ska ge förslag på områden där bryggor bör tillåtas, var det inte är lämpligt att ha bryggor, samt idéer till utveckling av rekreativsmöjligheter längs ån och delar av Lindesjöarna.

Bakgrund

Utmed Bottenån och Lindesjön finns ett antal bryggor på kommunal mark. Vissa bryggor på kommunens mark är byggda av och underhålls av kommunen. Andra har anlagts privat och är av varierande karaktär och skick. Endast ett fåtal av de privatbyggda bryggorna på kommunal mark har genomgått behövlig prövning.

Privat anläggande av bryggor har förkommit under mycket lång tid och idag finns många äldre bryggor som har förfallit. Avbrutna pålar, ruttande virke och bryggdelar som slitit sig och

flyter med strömmen är både en fara för allmänheten och innebär en förfulning av årummet. Många bryggor anlagda på kommunal mark har också en privat karaktär och stänger ute allmänheten.

Från kommunens sida finns en vilja att bättre utnyttja den friluftsesresurs årummet utgör för stadens invånare i allmänhet. Både den fördjupade översiktsplanen och utkastet till grönstukturplan innehåller riktlinjer för hur den gröna korridoren längs ån ska länkas samman med vandringsleden Lindesjön runt. Det finns också flera framtagna förslag på hur parkerna längs strandpromenaden och på Loppholmen ska kunna utvecklas.

Syfte

Bryggprogrammet har flera syften.

Det redovisar var på den kommunala marken bryggor kan tillåtas och var andra intressen ska ha företräde.

Programmet anger också hur strandmiljön inom tätorten kan utnyttjas och utvecklas för att göra årummet längs Bottenån till en ännu större rekreationstillgång för kommuninvånare och besökare.

Programmet ska ligga till grund för vidare arbete kring bryggor, som till exempel detaljerade riktlinjer för utformning, samt fungera som ett underlag för mer detaljerad utformning av platser längs ån. Det innehåller även förslag till åtgärder inom det strandnära området samt rekommenderad prioritering av dessa.

Tidshorisonten för programmet sträcker sig fram till år 2030.

Ovan: programavgränsning, programområde i grönt

Avgränsning

Bryggplanen avgränsas geografiskt till att omfatta årummet längs Bottenån från badplatsen vid Norsviken till utloppet vid Loppholmen, Loppholmen, strandkanten utanför Lindesbergs arena, Strandpromenaden, Fingerboäng, västra sidan av Pälsärmen ner till Nässets naturreservat, samt Lilla Lindesjöns sydvästra strand.

I programmet ingår förslag till:

- platser för bryggor,
- lämpligt nyttjande av bryggor,
- lämpliga aktiviteter längs Lindesjön och årummet,
- prioriteringar.

Processen

I processen med att ta fram programmet har en arbetsgrupp medverkat.

KLARA arkitekter har ansvarat för framtagande av förslag i samarbete med arbetsgruppen och med hjälp av tidigare planering.

Arbetsgruppen har stämt av förslagen och ansvarat för samråd med berörda tjänstemän, allmänhet och politiker.

Samråd med allmänheten hölls mellan den 16 maj och den 22 juni 2018.

Kommunfullmäktige (KF) fattar beslut om antagande.

Tidsplan

Framtagande av bryggprogrammet februari - november 2017

Medborgardialog maj - juni 2018

Antagande september/oktober 2018

VISION

Vattnet har stor betydelse för Lindesberg. Det vackra läget vid Lindessjön och den lummiga Bottenån har en avgörande betydelse för upplevelsen av staden och är en värdefull tillgång för en attraktiv stad.

Människor i alla delar av staden har kontakt med vattnet där det finns plats för promenader, avkoppling, aktiviteter, bad och båtliv med förbindelse till Råsvalen.

PROGRAMMETS MÅL

Bryggprogrammet har tagits fram för att klargöra var på kommunal mark privata bryggor kan förekomma och var allmänhetens rekreationsintressen istället ska främjas.

Genom att begränsa var bryggor kan finnas inom Lindesbergs tätort och närområde och långsiktigt erbjuda fler rekreativsmöjligheter inom årummet, förstärks de kvaliteter som finns i den strandnära miljön. Därmed förbättras de vattennära friluftresurserna för allmänheten.

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

Den strandnära säkerheten och allmänna trivseln förbättras genom att den strandnära miljön inom kommunalt förvaltd mark städas på upp-lag, skräp och uttjänta bryggor.

Genom rekommendationer för bryggors placering och utformning ges förutsättningar för vidare arbete med bryggplanering och samarbete med bryggägare.

Det ska vara enkelt att som gående ta sig till och längs ån, både på den östra och den västra sidan. På sikt länkar nya eller förbättrade stigar och gångvägar till och inom årummet samman ån med intilliggande bostadsområden och

Lindesjön runt. Detta skapar sammanhängande vandringsmöjligheter längs Bottenån och Stora Lindesjön, vilket bidrar till ökade natur- och vattenupplevelser och fysisk aktivitet.

I den strandnära miljön skapas långsiktigt fler platser för friluftaktiviteter, som grillning och picknick, lek och bättre kontakt med vattnet.

Med utveckling av gångstråk och placering av bryggor, aktiviteter och utrustning styrs människors nyttjande och rörelse i den strandnära miljön till lämpliga platser. Därigenom ges skydd åt erosionskänsliga strandavsnitt eller värdefull vegetation.

ÖVERGRIPANDE PRINCIPER

De nedanstående principerna för den strandnära miljön är relevanta för kommunalt förvaltd mark inom hela programområdet.

För allmänheten

Programmets ledord är att det strandnära miljön är till för allmänheten. Inga delar av den strandnära miljön dit allmänheten har tillträde bör upplevas som så privata att det känns fel att vistas där.

Årummet och strandkanten har under lång tid används för privata bryggor. Detta har bidragit till den levande strandnära karaktär som finns idag, men även till en privatisering av kommunalt förvaltdade ytor. Som regel ska allmänhetens intressen väga tyngst där eventuella konflikter uppstår mellan privat användande av kommunens mark och allmänhetens intressen.

Kontakt med vattnet

Kontakten med vattnet, både fysiskt och visuellt, är väsentlig för den strandnära upplevelsen.

Strandkant

Strandkantens utseende påverkar upplevelsen av och kontakten med vattnet. Utseendet varierar både längs Bottenån och runt Lindsjöarna. Naturlig strandkant bör bevaras i så stor utsträckning som möjligt och skyddas från erosion genom lämplig vegetation och begränsad mänsklig aktivitet.

Där strandkanten behöver förstärkas eller modifieras på annat sätt bör åtgärderna ta hänsyn till områdets karaktär och användning, samt till växt och djurliv.

Bryggor

Bryggprogrammet delar in bryggor på kommunal mark i tre typer:

- enskilda privata - ägs av en enskild person, används främst för förtöjning av båt,
- privata gemensamma - ägs av en förening eller organisation, används främst för förtöjning av eller lägga an med båtar,
- kommunala - ägs av kommunen eller ett kommunalt bolag, kan ha olika användningsområden som till exempel bad, sittplatser på vattnet, lägga an med båt och förtöjning av båtar, eller en kombination av användningsområden.

Gemensamt för samtliga typer är att de ska tillåta allmänheten att ha tillträde.

Privata enskilda bryggor bör främst läggas där strandområdet inte behövs för allmänhetens rekreation. De bör också undvikas vid stränder som är känsliga för erosion eller har strandnära vegetation som behöver skyddas.

Förtöjning av båtar

Allemansrätten ger rätt att förtöja båt vid strand som är utanför tomtmark och inte är skyddad enligt andra regler.

På kommunalt förvaltd mark bör kommunen anvisa var det är lämpligt att förtöja båtar. På dessa platser kan kommunen underlätta förtöjning genom att anlägga anordningar där båtar enkelt kan läggas fast utan att skada vegetation eller orsaka erosion.

Ramper

Ramper vid vattnet behöver inte enbart vara för båt- eller kanotläggning. Tillgängligt utformade ramper, vid till exempel badplatser, kan också underlätta den fysiska kontakten med vattnet.

Vyer

Vyer över vattnet från strandnära publika platser bör bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Det kan dock ibland finnas skäl till att inskränka på vyer för att förbättra strandmiljön i stort, som till exempel vid behov av trädförnyelse då nya träd planteras medan de gamla fortfarande står kvar, för att behålla kontinuitet och strandkantens stabilitet.

Plattformer, sittplatser eller liknande där utsikten kan betraktas kan anläggas vid centrala vyer och befintliga utsiktspunkter.

Bra förbindelser

Nya strandnära gångstråk bör läggas så att de länkar till befintliga gång- och cykelvägar, aktivitetsområden och andra platser av intresse. De bör också bidra till att cirkulära stråk bildas.

Tillgänglighet

God tillgänglighet bidrar till en god miljö för alla och till att få så många som möjligt att använda utemiljön, vilket främjar folkhälsan.

Gångvägar och stigar

Generellt ska gångvägar och stigar anläggas så att de har en tillgänglig lutning. Detta går inte alltid att uppnå i befintliga miljöer eller naturområden utan oönskat stor påverkan på befintliga värden, eller för att topografin är brant.

Där tillgänglighetsanpassning medför att de värden som utgör platsens attraktion eller ger den dess karaktär försvinner eller minskar kraftigt, bör värdena eller karaktären ha företräde. Det kan röra sig om värdefulla träd, känslig vegetation eller strandmiljö.

Tillgänglighetsanpassning av gångvägar och stigar bör främst göras där det är möjligt att anlägga dem med begränsat markarbete och liten påverkan på den strandnära miljön.

Skyltning

Skyltning kan användas för att göra boende och besökare medvetna om möjligheten att röra sig i strandområdet, avisera aktivitetsområden, samt visa avstånd och riktningar för att underlätta orientering.

Skyltar kan där så är möjligt vara multifunktionella för att minimera visuell oreda, dvs. olika typer av information samordnas och presenteras på samma skylt.

Sittplatser

Det bör finnas gott om sittplatser längs de strandnära gångstråken, speciellt på platser där det känns tryggt och naturligt att sitta och där det finns något av intresse att titta på.

Aktiviteter

Tillgång till aktiviteter längs gångstråken kan bidra till en hög användandegrad.

Aktiviteter bör locka till naturupplevelser, fysisk aktivitet eller avkoppling och attrahera både kommuninvånare och besökare.

Aktivitetsområden bör där så är möjligt läggas så de är tillgängliga för så många användare som möjligt. Typen av aktivitet bör också anpassas till platsens tillgänglighet och läge. Hänsyn bör också tas till närboende, avstånd till större bostadsområden och befintliga aktiviteter.

Aktiviteter kan också läggas tillsammans för att samutnyttja tillgänglighetsanpassningar, samt underlätta skötsel och underhåll.

Bad

Det bör finnas goda badmöjligheter vid anlagda platser längs ån och vid Stora Lindesjön.

Lek

Det bör finnas platser för lek av olika slag i anslutning till strandmiljön.

Picknick och grillning

Det bör finnas iordningställda platser för picknick och grillning på lämpliga platser längs årummet och sjöstranden.

NULÄGESBESKRIVNING

Bryggor

Det finns ett stort antal bryggor av varierande storlek och skick inom programområdet. Flertalet av dessa bryggor ligger på kommunal mark.

Kommunen eller kommunala bolag förvaltar ett tiotal bryggor:

- klappbryggor vid Strandpromenaden, Lopp-
holmen och Prästbron,
- kanotbryggan vid Lindeskolan,
- kyrkbryggan,
- båt-
bryggan nedanför Sparbanken, samt
- badbryggan sommartid vid Pälsärmsbadet
- Lindesbergsbostäder har anlagt tre båt-
bryggor vid Tivoliplan, två på den västra sidan än
och en på den östra.

Förutom de kommunala bryggorna finns ett antal privat anlagda större bryggor, där allmänheten har tillträde till vissa av bryggorna:

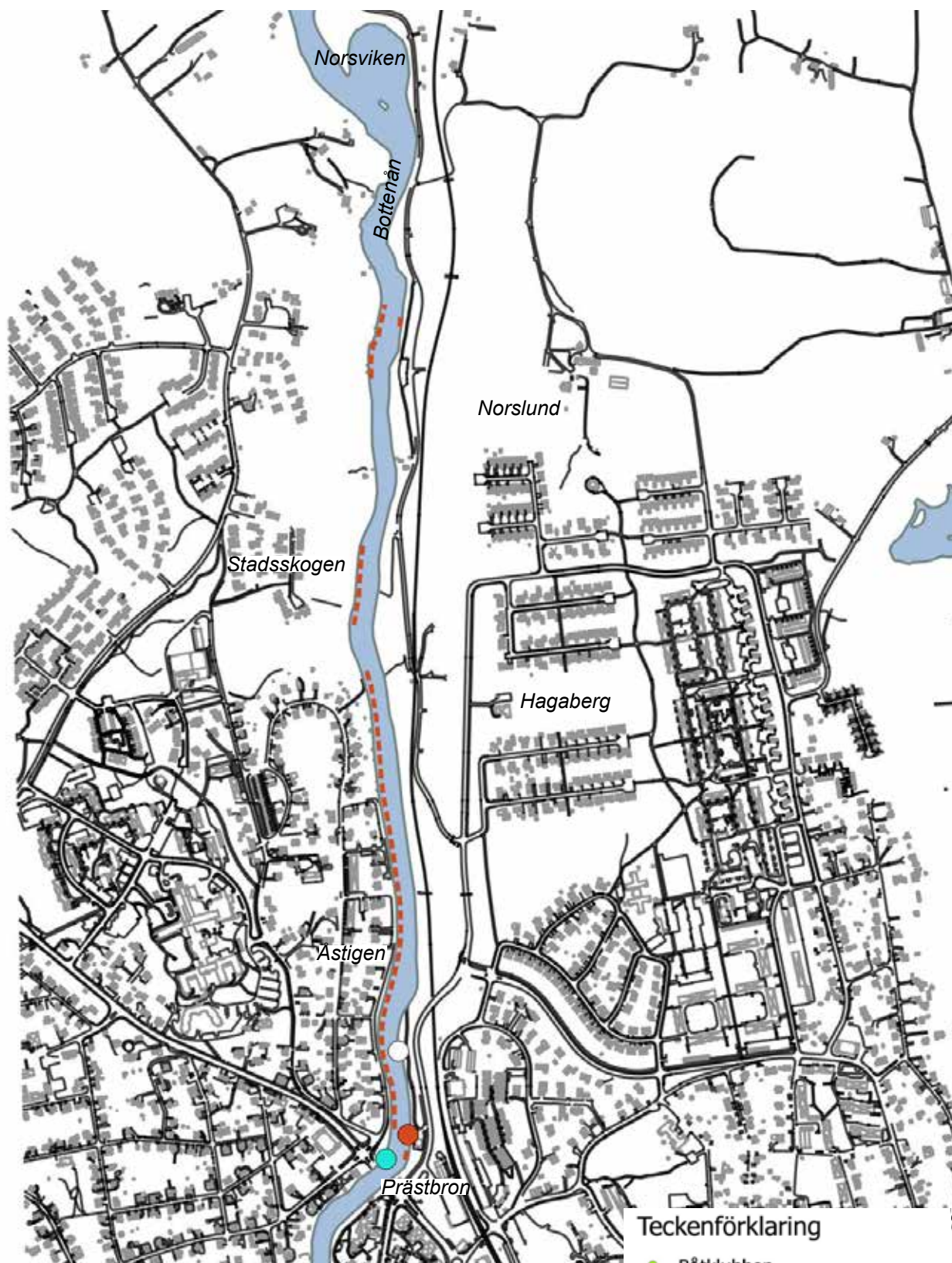
- Linde båtklubbs brygga vid Fingerboäng (ej
tillträde),
- M/S Råsvalens angöringsbrygga norr om
Prästbron
- Hedinbryggan vid Lindesbergs arena
- bryggan med finska föreningens bastuflotte
strax söder om Hedinbryggan, samt
- bryggorna mellan Borgmästaregatan och
Brunnsparken längs Strandpromenaden.

Medborgardialogen visar att den i särklass mest populära bryggan är Kyrkbryggan.

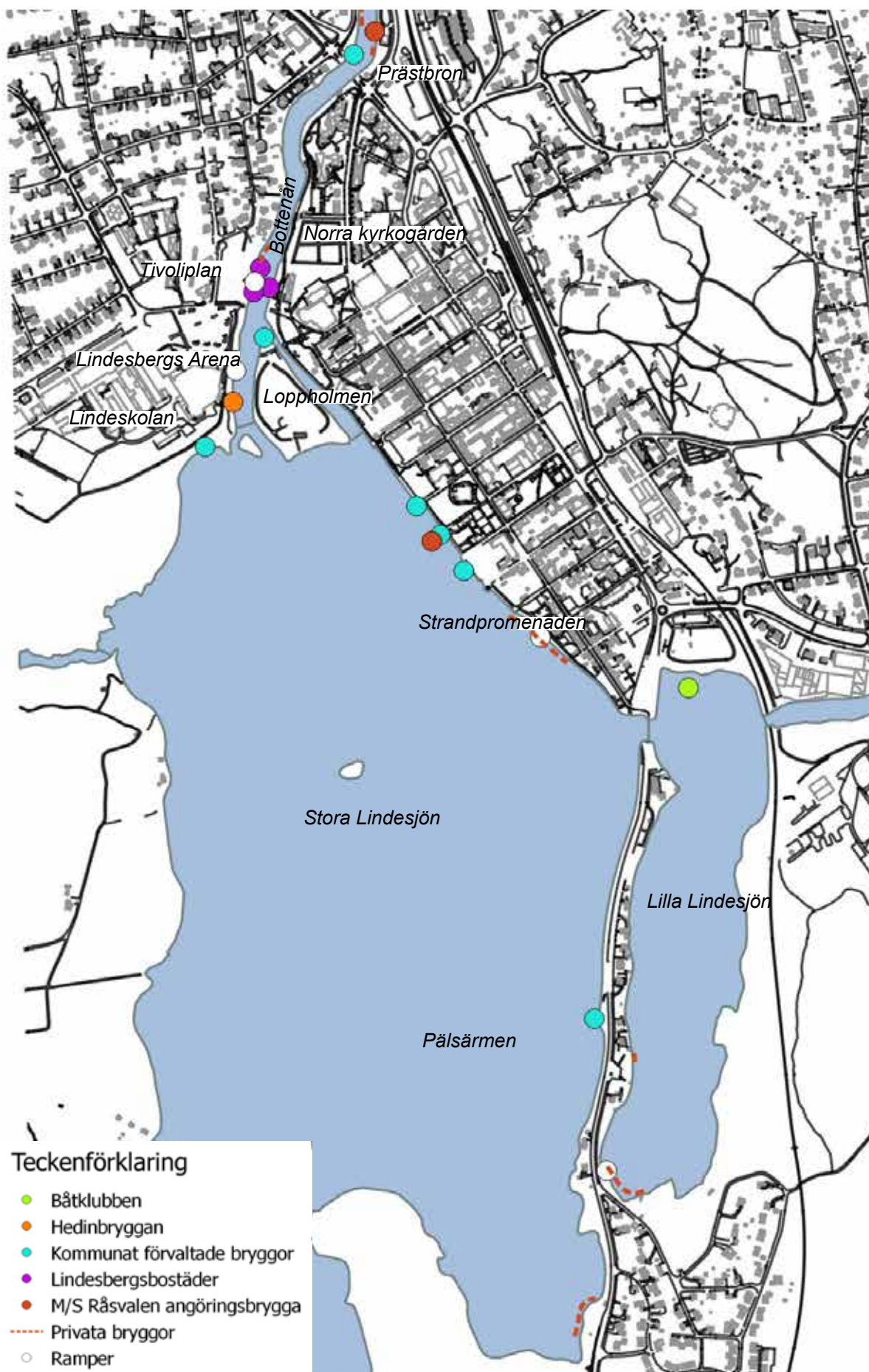
***Till höger från ovan: M/S Råsvalens angörings-
brygga, Linde båtklubbs bryggor vid Fingerbo-
äng, Kyrkbryggan, samt båtplatser nedanför
Sparbanken.***

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

Detta uppslag: befintliga bryggor på kommunal mark

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

Ovan och till höger: privata bryggor av varierande storlek och skick längs Bottenån och Stora Lindesjön

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

De flesta bryggor på kommunal mark har dock anlagts av enskilda privatpersoner och många har en privat karaktär som stänger ute allmänheten från att vistas på och i närheten av bryggorna. Dessa bryggor är av mycket varierande storlek, karaktär och skick. Många har förfallit med tiden. Avbrutna pålar, ruttnande virke och bryggdelar som slitit sig och flyter med strömmen är både en fara för allmänheten och innebär en förfullning av årummet.

Inom programområdet är förekomsten av enskilda privata bryggor ojämnt fördelad. I vissa delar förekommer nästan inga bryggor alls, medan det i andra delar finns ett stort antal:

- Vid Norsviken finns enbart en mindre brygga längs Gusselbyvägen.
- Nedanför Stadsskogen ligger ett stort antal bryggor i olika storlek, utformning och skick.
- Längs Åstigen finns ungefär en brygga per intilliggande hus. Bryggorna är av varierande utseende och skick. Många är stora och har utemöbler, grill, och liknande. Samtliga bryggor ligger på kommunal mark, vilket innebär att allmänheten har rätt till tillträde.
- Mellan Norsviken till Hagaberg finns några enstaka äldre förfallna bryggor samt en bastuflotte.
- Söder om Prästbron på åns östra sida ligger M/S Råsvalens gamla angöringsbrygga. (På västra sidan ån ligger privata bryggor inom det som kan räknas som tomtmark, vilket innebär att allmänheten inte har rätt till tillträde.)
- Norr om Lindesbergsbostädens bryggor på den västra sidan finns några äldre bryggor i sämre skick.
- Vid Fingerboäng finns förutom båtklubbens bryggor en mindre brygga i sämre skick.
- I södra änden av Stora Lindesjön finns ett mindre antal privatägda bryggor.
- I Lilla Lindesjön finns några bryggor i sjöns södra del. Vid rastplatsen ligger också en mindre brygga.

Till höger: båtläggningplatser vid Lilla Lindesjön, norr om Prästbron och Strandpromenaden

Endast ett fåtal av de privatuppförda bryggorna på kommunal mark har genomgått behövlig prövning.

Det finns också ett antal ramper:

- Asfaltramper för båtläggning finns vid båt-läggingsplatserna vid Prästbron och södra änden på Lilla Lindesjön.
- I Kvarngatans förlängning längs Strandpromenaden finns en asfaltramp för Räddningstjänsten.
- Nedanför arenan finns en grusramp och mellan Lindesbergsbostädens bryggor vid Tivoliplan finns en asfaltramp.
- Det finns också vad som ser ut som en liten inofficiell ramp längs Gusselbyvägen söder om Norsviken.

Landskap

Att färdas längs vattnet genom Lindesberg är att färdas genom en mycket varierad miljö. Pälssärmen vyer ger en unik entré. Strandpromenaden bjuder på en äldre småskalig bebyggelse och historisk förankring i rutnätsstaden. Norrut från stadens centrum blir årummet allt mer slutet och opåverkat, tills det öppnar upp sig gen i Norsviken.

Norr om staden kantas Bottenån av skog, främst lövskog, men även inslag av barr. Åns västra sida är genomskuren av raviner med rik lövskogsflora.

Närmare centrum kommer bebyggelsen allt närmare vattnet. Vegetationen blir mer och mer stadslig, från en tunn remsa av träd längs åkanten till alléträd eller solitärträd i gräsmatta. Träden utgörs främst av björk och klibbal.

Stranden blir också mer och mer modifierad och påverkad av mänsklig aktivitet, med förstärkningar av gruskross, stenblock och stödmurar.

Vegetationen längs strandkanten, i synnerhet klibbalen (*Alnus glutinosa*), är mycket viktig för att förhindra erosion och bevara de värden årummet har idag för framtiden.

Klibbalarna har också en viktigt estetisk funktion då de kan utvecklas till stora karaktärsskapande träd.

Strandnära rekreativsmöjligheter

I det strandnära området finns flera olika rekreativsmöjligheter. De flesta är koncentrerade till de centrala och södra delarna av programområdet. Vissa har begränsad kapacitet och/eller äldre utrustning. Det finns förslag på att förbättra rekreativsmöjligheterna runt Stora Lindesjön i utvecklingsplanen för Lindesjön runt från 2016. Vissa av dessa har genomförts.

Strandpromenaden är enligt medborgardialogen det mest besökta området, följt av Loppholmen och Pälssärmen. Även Åstigen är ett ofta besökt område.

Till höger: den strandnära upplevelsen är variationsrik, med höga natur och kulturvärden

Fritidsbåt

Inom programområdet finns många möjligheter att använda fritidsbåt, även om höjden på broarna och vattenståndet begränsar storleken på de båtar som kan ta sig mellan Lindesjöarna och Bottenån.

Vattenkontakt

Vid Strandpromenaden finns det bra möjligheter att ta sig ner till vattnet via trappsteg för den som är rörlig. Det finns också goda möjligheter att ta sig ut över vattnet på Kyrkbryggan. Tillgängligheten till andra bryggor och strandområden är varierande.

Bad

Vid Norsviken i Bottenån finns Lindesbergs idag enda officiella badplats. Området ligger naturskönt och är barnvänligt, men är relativt långt från tätorten och det saknas bilfri gång- och cykelförbindelse. Badet ligger också på privat mark.

I Bottenån finns även möjlighet till bad på kommunal mark. Lindgrens grotta längs Åstigen används av barnfamiljer och Kalkugnen tvärs över ån från Lindgrens grotta är ett populärt badställe bland äldre barn och tonåringar. Bad förekommer också på Linde Energis mark på östra sidan ån vid Norslund.

I Stora Lindesjön finns möjlighet till bad vid sandstranden på Loppholmen, vid Pälsärmsbadet mitt på Pälsärmen, samt vid Lingon och mjölk söder om Pälsärmen.

Loppholmen är en centralt belägen och efterfrågad plats för bad. Det dock problem med vattenkvaliteten på grund av bland annat dagvattenutsläpp och mycket grunt och stillastående vatten. Badet på Loppholmen har diskuterats under många år, men inget beslut har tagits.

Kommunen lägger sommartid ut en badbrygga vid Pälsärmsbadet samt toalett och extra övergångsställe vid Lingon och mjölk.

Gång och cykel

Söder ut från Prästbron finns gång- och cykeltväg längs åkanten och Stora Lindesjön till södra änden på sjön.

De gångmöjligheter som finns inom årummet norr om Prästbron varierar mycket i framkomlighet och trafiksäkerhet då det inte finns anlagda gångvägar eller stigar längs ån. Det finns säkra gång- och cykelförbindelser till Hagaberg och Stadsskogen, men de följer inte ån. Gusselbyvägen, som är mycket smal och saknar vägren, är den enda förbindelsen till Norsviken från centrum.

Vila

Från Prästbron och söder ut till Sundsbron finns gott om sittplatser vid vattnet, med vy ut över ån eller sjön. Det finns även sittplatser vid Fingervoäng.

Grillning och picknick

Det finns möjlighet att göra upp eld och grilla på Loppholmen. Det finns också picknickbord vid södra änden av Stora Lindesjön och vid rastplatsen på Pälsärmen.

Aktiv rekreation

Vandringsleden Lindesjön runt börjar och slutar vid Oscarsparken.

Ovan: exempel på befintliga rekreativmöjligheter i den strandnära miljön längs Stora Lindesjön

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

I området omkring Loppholmen och Lindesbergs Arena finns bland annat utegym, boulebanor och en skateramp. En inofficiell skateramp har också byggts under bron över järnvägen.

Lindeskolan har ett kanothus och brygga. Vintertid är skolans brygga även en av anöringspunkterna för skridskoåkare när skridskobana plogas. Södra delen av Lilla Lindesjön och Lingon och mjölk är också populära startpunkter för skridskoåkning.

Arbogaåns kanotled börjar vid Kyrkbryggan. Därifrån utgår också M/S Råsvalen.

Det finns också en minigolfanläggning vid Fingerboäng, dit det är inträde.

Lek

Nedanför församlingshemmet finns en liten lekplats med balanslek samt en liten mineralutställning. Vid Strandskolan finns en liten lekplats med gungor och sandlek.

Ovan: scen och frisbeegolf på Loppholmen, samt lekutrustning vid församlingshemmet

Till höger: översikt befintliga strandnära infrastruktur för rekreation

ANALYS

Kvaliteter

Följande kvaliteter har identifierats inom programområdet:

- närheten till och kontakten med vattnet,
- vyerna över öppna vattenytor längs sjöstranden och ån, mot staden och mot omgivande landskap,
- det självklara fokus för rekreation och aktiviteter som ån och sjöarna utgör,
- hur båtlivet bidrar till rörelse och liv i den strandnära miljön,
- kontrasten mellan det sluta årummet och stadens utblick över sjön och den varierade upplevelse som fås av att röra sig på eller längs vattnet,
- åns riktningsskapande egenskaper,
- de skulpturala gamla klippalarna längs åkanten,
- den rika floran i ravinerna ner mot ån, samt
- den plötsliga variationen i vegetationstyper längs ån, från ljust löv och ört till mörkt barr och mossor.

Möjligheter

Följande möjligheter har identifierats inom programområdet:

- skapa ett säkert och mer enhetligt bryggbestånd,
- förstärka det offentliga rummet i den strandnära miljön,
- skapa mer jämlik och större tillgång till strandnära rekreationsupplevelser och vattenkontakt i programområdets norra del,
- skapa ökad tillgång till bad,
- förbättra kontakten mellan ån och bostadsområdena i Hagaberg och Norslund,
- skapa ett attraktivt sammanhängande promenadstråk längs årummet som knyter an till vandringsleden Lindesjön runt, samt
- skapa platser att betrakta vyerna från Pälkärrmen

Utmaningar

Följande utmaningar har identifierats inom programområdet:

- Behålla känslan av tillhörighet och ägandeskap hos de som förlorar sina enskilda bryggor,
- invanda användandemönster,
- skapa ett sammanhängande cirkulärt stråk som omfattar båda sidor av ån,
- markägoförhållanden på östra sidan ån,
- järnvägens dragning som formar en barriär mellan ån och de närliggande bostadsområdena, samt
- skapa promenadmöjligheter på östra sidan ån.

Till vänster och nedan: kvaliteter i den strandnära miljön

FÖRSLAG

I kapitlet återfinns förslag på:

- platser för och användning av bryggor på kommunalt förvaltat mark och vattenområde,
- utformning av bryggor,
- rekreativsmöjligheter, inklusive bryggor, längs Lindesjön och Bottenån, samt
- åtgärder och prioriteringar.

Programmets övergripande principer, områdets förutsättningar i stort, samt delområdenas individuella förutsättningar, ligger till grund för förslaget.

Förslaget ska vägleda utvecklingen av årummet längs Bottenån som en resurs för rekreation och friluftsliv. Förslaget innefattar också strandnära områden längs Lindesjöarna, grundat på tidigare fastslagna åtgärder i utvecklingsplanen för Lindesjön runt.

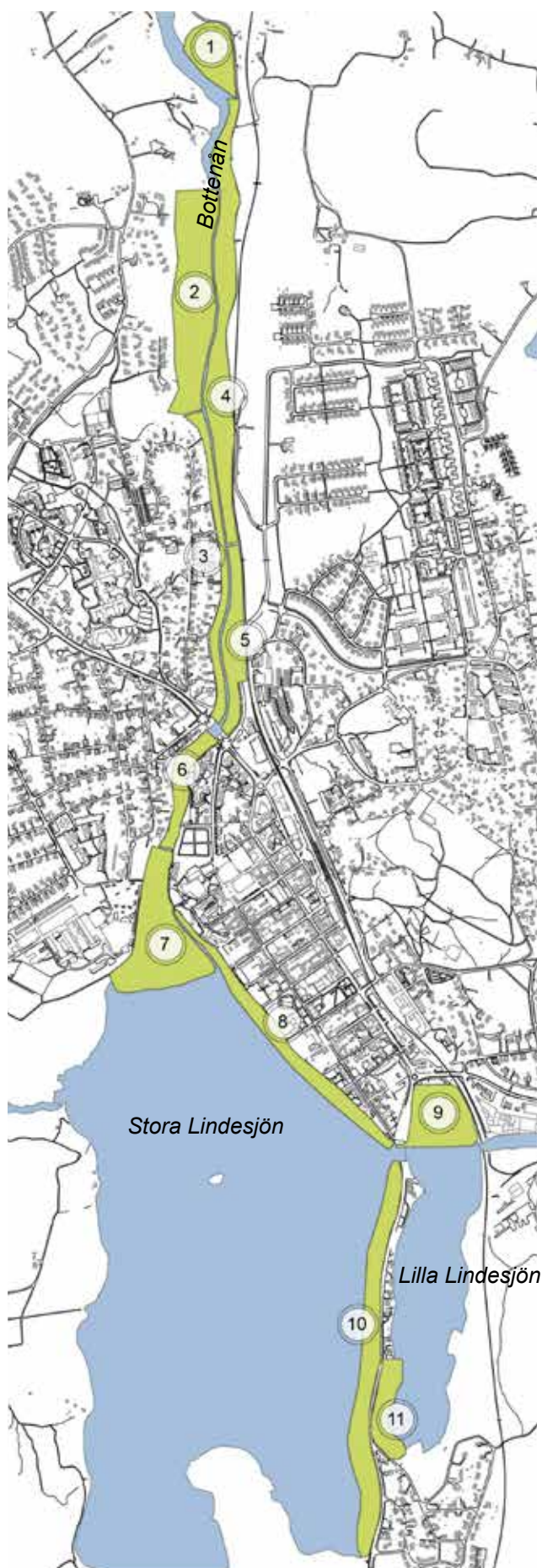
Kapitlet innehåller även rekommendationer till prioritering av föreslagna åtgärder. Prioriteringen baseras på behov, samt på hur åtgärderna rankas värdemässigt i förhållande till pris och gentemot varandra.

Områdesindelning

Programområdet har delats in i ett flertal delar efter karaktär och förutsättningar. Områdena är:

1. Norsviken
2. Stadsskogen
3. Åstigen
4. Norsviken till Hagaberg
5. Båtiläggningsplatsen norr om Prästbron
6. Prästbron till Norra Kyrkogården
7. Loppholmen, Lindesbergs arena och Tivoliplan
8. Strandpromenaden
9. Fingerboäng
10. Stora Lindesjön längs Pälssärmen
11. Lilla Lindesjön

Till höger: områdesindelning

Bryggor

Platser för bryggor på kommunal mark

Rekommendationen av framtida platser för olika typer av bryggor på kommunalt förvaltd mark baseras på var det finns befintliga bryggor, strandens tillgänglighet för allmänheten samt befintliga och framtida rekreativsmöjligheter.

Medborgardialogen visar att det är främst i de centrala delarna av Lindesberg som allmänheten saknar tillgång till bryggor där det går att lägga till med båt (gästbrygga), koppla av eller bada.

Områden som föreslås vara fria från bryggor är främst de som har en svårtillgänglig strandkant eller områden där det är en fördel att en del av vattenytan hålls öppen. Till stor del är dessa områden fria från bryggor redan idag.

I områden där det är lämpligt att allmänhetens rekreativsbehov tillgodoses före enskildas behov av bryggor föreslås större gemensamma privata eller kommunala bryggor. Det gäller främst områden där det redan är iordningställt för allmänheten att vistas i strandkanten, eller där det kan vara lämpligt att öka allmänhetens kontakt med vattnet.

Programmet föreslår att utbredningen av enskilda privata bryggor minskas. Enskilda privata bryggor tillåts längs Åstigen, där gatans läge mellan ån och de privata fastigheterna gör att stranden till stor del är olämplig för allmän rekreativ. Privata bryggor tillåts även på två begränsade områden i södra delen av Lilla och Stora Lindesjön, där rekreativstrycket antas vara lägre.

Utformning av bryggor

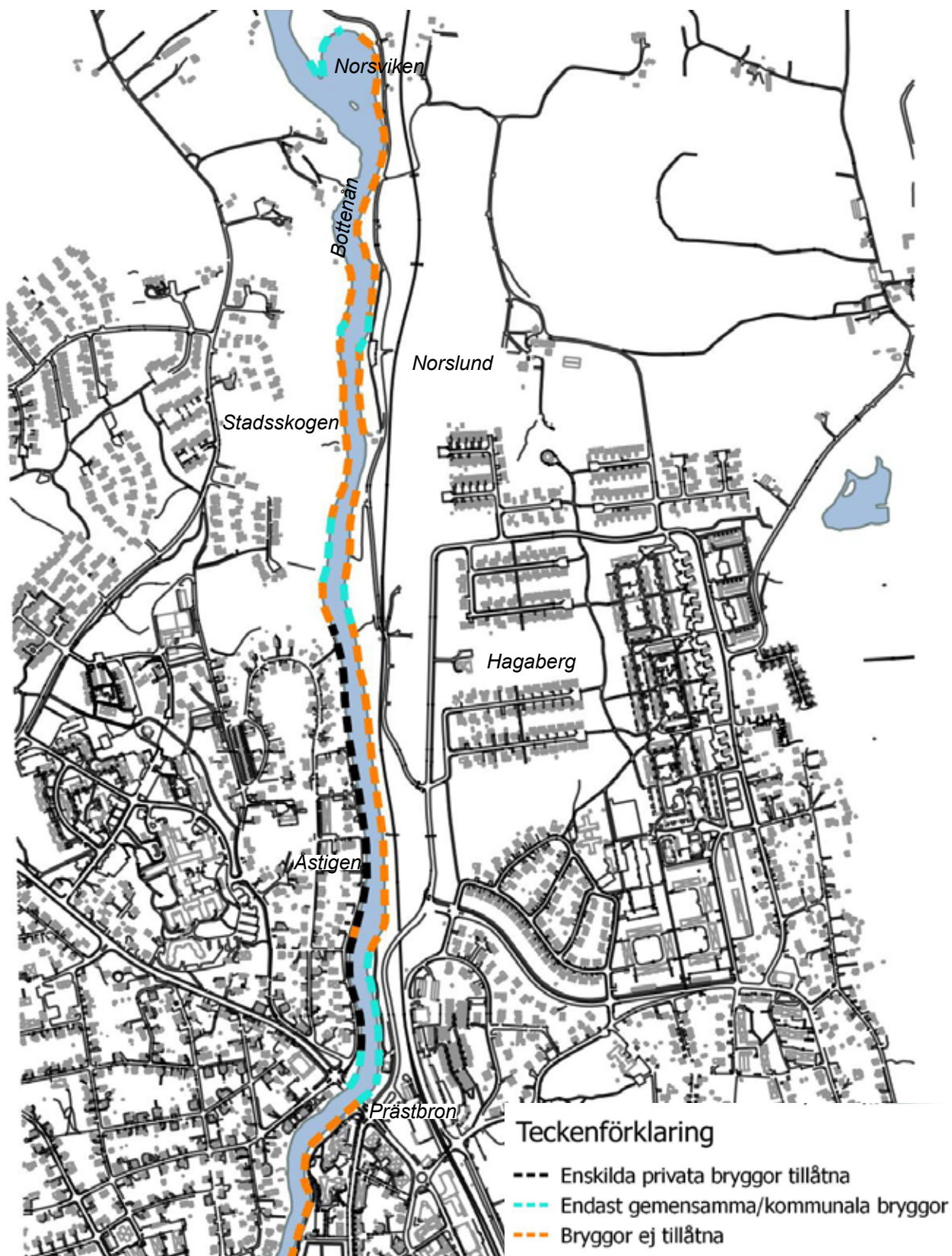
Rekommendationerna nedan till utformning av nya bryggor på kommunal mark ska ligga till grund för vidare arbete med riktlinjer för bryggor.

Det är viktigt att bryggor som ligger på kommunalt förvaltd mark ger intryck av att de och den intilliggande marken är tillåtna att användas av allmänheten.

Bryggor bör vara:

- enkla med ett konsekvent formspråk,
- generellt öppna för allmänheten och inte låsta med grindar eller liknande,
- ge ett tillåtande intryck och inte vara anlagda som privata uteplatser eller liknande,
- företrädesvis vara av en typ som är enkel att flytta och/eller ta upp
- placerade så att anslutning till bryggan har minimal påverkan på strandkant och erosion,
- förankrade så att de inte gör skada på strandkanten och förvärrar erosion,
- förankrade så att de kan röra sig upp och ned med ändrat vattenstånd,
- enskilda privata bryggor ska ha en utformning som gör dem säkra att använda för förtöjning av båt,
- privata gemensamma bryggor ska ha en utformning som gör dem säkra att använda för förtöjning av ett flertal båtar, samt säkra att användas av flera personer samtidigt,
- kommunala bryggor ska ha en utformning som gör dem säkra att använda för flera personer samtidigt, och där så är lämpligt vara säkra att använda för både båtförtöjning och bad,
- det ska finnas ett antal bryggor inom orten där tillgänglighetskraven är högre och ramper, räcken och liknande finns,
- privata gemensamma och kommunala bryggor i ån ska läggas så att de inte hindrar vattnets användning, samt
- privata enskilda bryggor får inte gå längre ut från stranden än vad gällande detaljplan tillåter och ska läggas så att de inte hindrar vattnets användning.

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

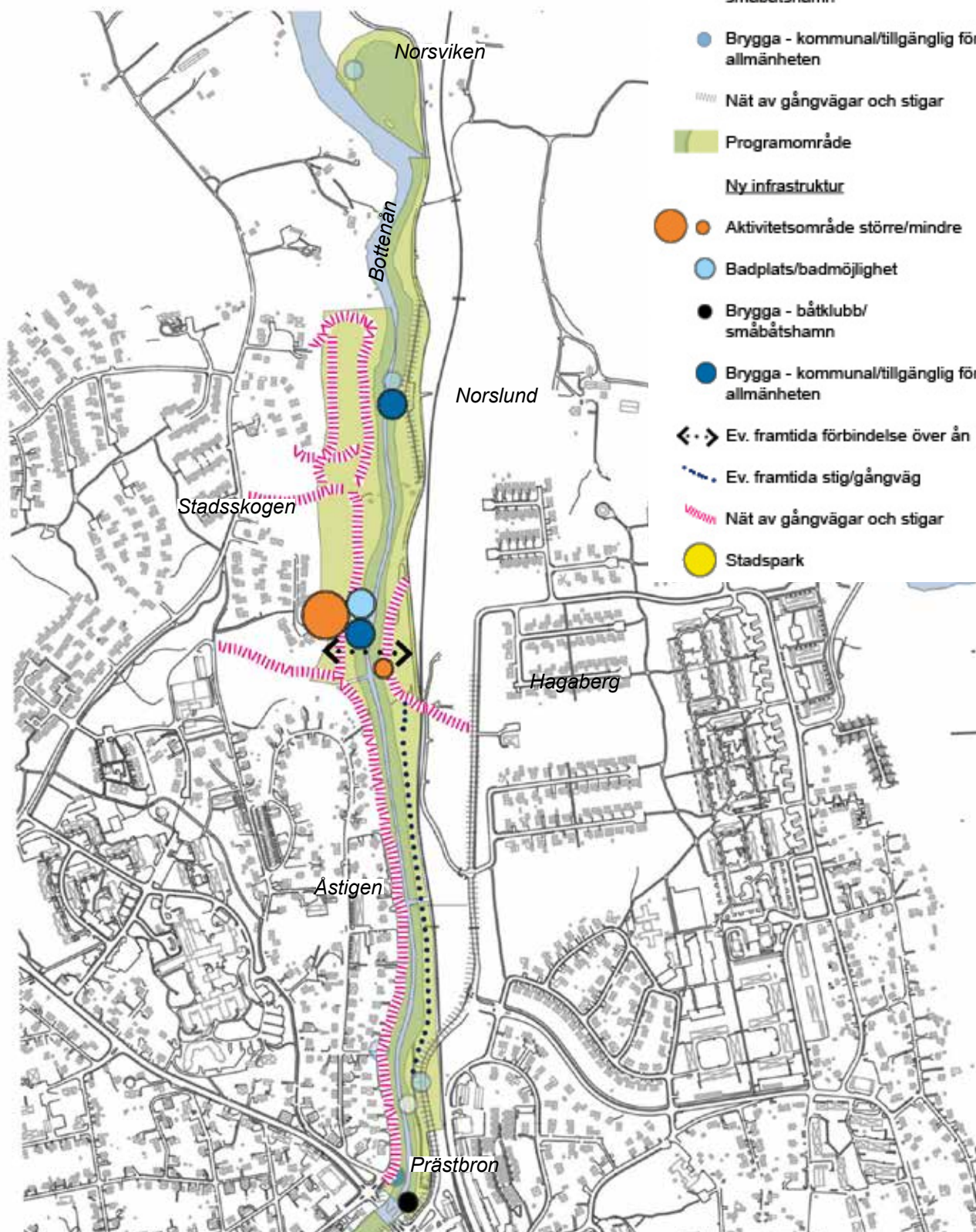
Detta uppslag: framtida platser där bryggor tillåts/ej tillåts på kommunal mark

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

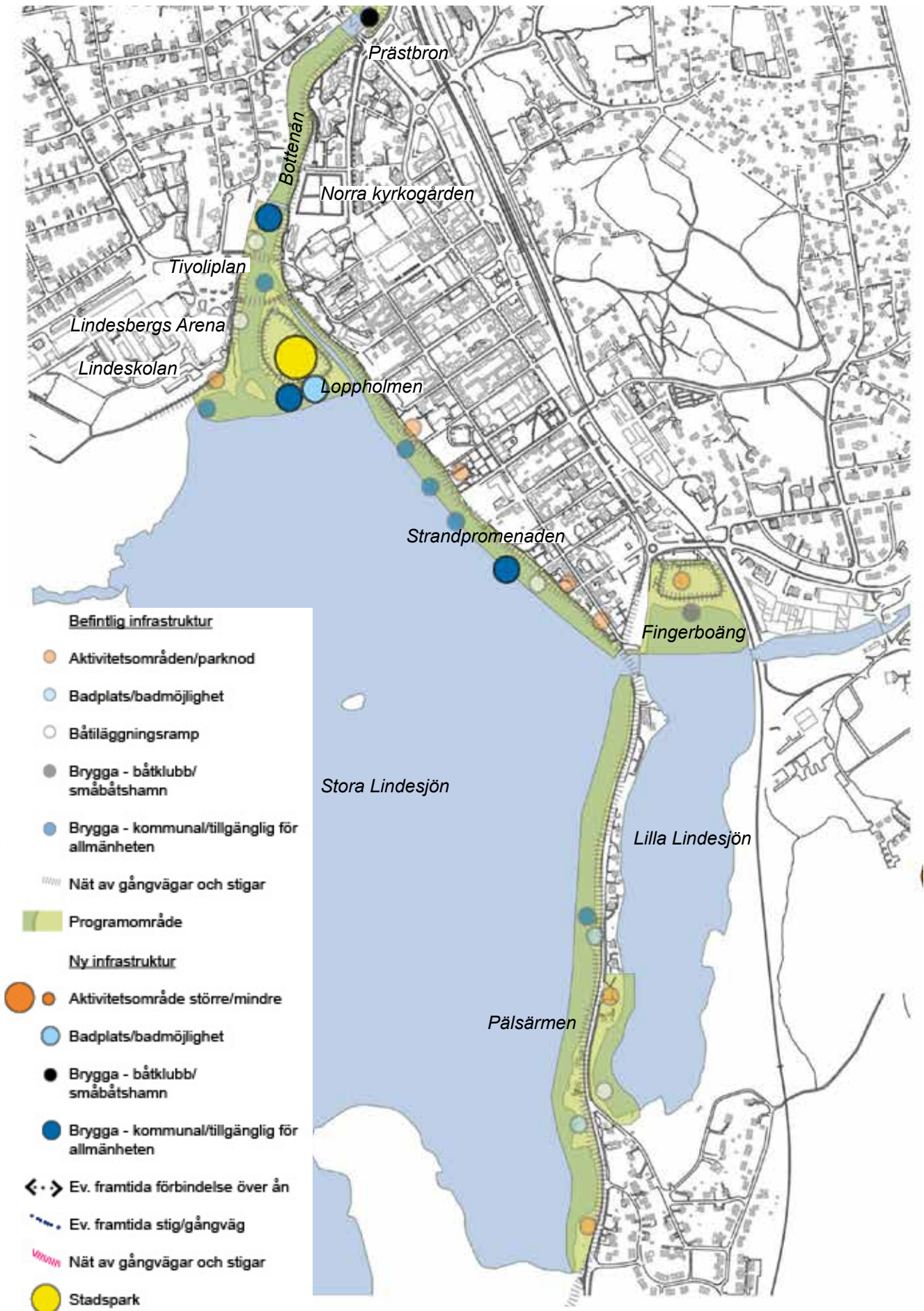
Rekreationsmöjligheter

Rekreationsmöjligheter har föreslagits utifrån tillgång till befintliga aktiviteter, tidigare planering, närheten till bostadsområden, befintliga förbindelser, möjligheter till nya förbindelser, samt landskapets karaktär.

Detta uppslag: översikt förslag på rekreationsmöjligheter

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

1 Norsviken

Viken hålls fri från privata bryggor på kommunalt mark samt på den privata marken i anslutning till badplatsen, men en brygga för allmänheten skulle kunna anläggas i badplatsens närhet.

Badplatsen behålls som den är idag.

På näset bevaras den naturliga strandkanten där viss erosion accepteras. Erosion motverkas i första hand genom att behålla och förnya vegetationen i strandkanten.

2 Stadsskogen

Allmänhetens behov av rekreation går före individuella behov av båtplatser, men möjlighet ges att förtöja båtar vid större gemensamma bryggor.

I Stadsskogens strandmiljö skapas rekreationmöjligheter för att erbjuda ett lättillgängligt område för strövtåg, utflykter och båtliv. Långsiktigt utvecklas ett utflyktsmål, med möjligheter till bad, picknick och grillning under väderskydd, samt naturlekplats i den glesa björkskogen nedanför Omvägen. En toalett gör det lättare för besökande barnfamiljer och barngrupper att tillbringa en längre tid i området för att kunna utnyttja det till fullo.

I den norra delen av området samt i ravinerna är den tätare vegetationen och naturliga processer framträdande. I söder vid björkdungen behålls den öppna karaktären.

Den naturliga strandkanten behålls och viss erosion accepteras. Erosion motverkas i första hand genom att behålla vegetationen och främja naturlig föryngring av träd och buskar i strandkanten.

3 Åstigen

Allmänhetens behov av rekreation samsas med individuella behov av båtplatser. Möjlighet ges till privatägda individuella bryggor för förtöjning av båtar.

Bryggornas storlek och utformning tillåts variera något, men de ger ändå ett enhetligt intryck genom införandet av bryggriktlinjer. Förbättrade anslutningar från gatan till bryggorna möjliggörs genom förändringar i avåkningskyddet längs gatan.

Badmöjligheten vid Lindgrens grotta behålls.

Gatans hastighet och utformning anpassas till gångtrafikanter och lekande barn så att Åstigen blir en attraktiv promenadlänk mellan stadens centrum och Stadsskogen. Promenadstråket i Åstigens förlängning formaliseras för att länka gatan med det framtida utflyktsområdet nedanför Omvägen.

Strandkanten förstärks med stora träd, främst klibbalar, och eventuellt lägre buskvegetation för att så småningom få en karaktär med stora alléträd längs hela sträckan.

Ny eller förbättrad hårdgjord förstärkning utgörs av större stenblock med jämn struktur som placeras med tanke på befintlig och framtida vegetation.

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

Ovan: idéskiss Stadsskogen, gemensamma bryggor, väderskydd för grillning och picknick, lek och promenadstråk

Ovan: idéskiss Åstigen, pollare ersätter vägräcke och klubbalar kantar gatan och ån

4 Norsviken till Hagaberg

Allmänhetens behov av rekreation går före individuella behov av båtplatser, men möjlighet ges att lägga till med båt.

Rekreativsmöjligheter och närkontakt med vattnet utvecklas i den södra delen av delområdet, med en picknick- och grillplats vid ån. Detta för att skapa en jämnare fördelning av aktiviteter mellan den östra och västra sidan av ån och för att ge boende i Hagaberg tillfälle till vattennära rekreation inom gångavstånd.

Vid picknick- och grillplatsen skulle även en brygga som möjliggör bad kunna anläggas.

Möjlighet för boende i Hagaberg och Norslund att lättare och säkrare ta sig till vattnet till fots eller på cykel åstadkoms genom en mer direkt gångväg från bostadsområdena ner mot ån.

I den södra delen av området skulle det också vara lämpligt att lägga en eventuell framtida broförbindelse över ån. En broförbindelse skulle vara en tillgång för hela Lindesberg, då den skulle ge boende på båda sidor ån bättre möjlighet att utnyttja hela årummet, skapa ett cirkulärt vattennära promenadstråk, samt ge en mer direkt gångförbindelse till Lasarettet från Hagaberg.

En naturlig strandkant behålls och viss erosion accepteras. Erosion motverkas i första hand genom att behålla vegetationen och främja naturlig förnyring av träd och buskar i strandkanten.

För att skydda den brantare strandkanten mot erosion där det badas på Linde energis mark vid Norslund anläggs en liten terraserad plattform ner mot vattnet.

5 Båtiläggningsplatsen norr om Prästbron

Allmänhetens behov av rekreation samsas med båtiläggning, angöring för M/S Råsvalen och privatbåtar.

Direkt norr om Prästbron kan finnas möjlighet för Linde båtklubb att anlägga en angöringsbrygga och miljöstation.

I området under vägbron kan det finnas möjlighet att arbeta aktivt med aktiviteter som kräver utrymme som tillåter mer ostrukturerad verksamhet, som vissa typer av ungdomsakriviteter eller program.

Vid båtiläggningsplatsen ges möjlighet att säkert kunna tillfälligt förtöja båtar i rampens närhet.

Norrut längs stranden kan också finnas möjlighet att i överenskommelse med Trafikverket hålla en stig öppen mellan ån och banvallen och därmed göra det möjligt att promenera längs vattnet upp till järnvägens korsning med Gusselbyvägen och den framtida picknick- och grillplatsen.

Strandkanten inom hela området behålls så naturlig som möjligt. Nya träd planteras i båtram-pens närhet för att förnygra beståndet och så småningom ersätta åldrande eller skadade träd.

6 Prästbron till Norra kyrkogården *Karaktären med öppet vatten bevaras genom att östra sidan av ån hålls helt fri från bryggor ända ner till Tivoliplan.*

Området förblir ett attraktivt gångstråk som länkar parkområdena vid Loppholmen och Strandpromenaden med de nya promenadstråken norrut längs ån. Längs stråket finns platser för vila.

Trädplantering förstärker den mer naturliga delen av strandkanten.

Där stranden redan har förstärkts med stenkross förbättras det visuella intrycket genom att strandkanten får en behandling som liknar den längs delar av Strandpromenaden, med en "kajkant" av sten. Utbyggnaden av strandkanten kan utnyttjas för sittplatser och för att skapa mer närkontakt med vattnet.

7 Loppholmen, Lindesbergs Arena och Tivoliplan

I området går allmänhetens rekreationsbehov går före enskilda behov av att förtöja och angöra båtar.

Området utvecklas till stadens aktiva hjärta med en informell, inbjudande och livlig karaktär. Här är liv och rörelse från tidig morgon till sen kväll.

Vandringsleden runt Lindesjöarna knyter här an till promenadstråket norrut längs Bottenån.

Loppholmen fortsätter att utvecklas till stadens centrala park för större sammakomster och aktiviteter. Här ska utomhuskonserter, firande eller friluftssportevenemang kunna hållas. Utvecklingsplanen för Lindesjön runt föreslår en grön oas med restaurang, sommarcafé, scen, öppna grönytor, grillplats, badplats, med mera.

Området vid Lindesbergs Area och Lindeskolan föreslår utvecklingsplanen ska bli aktivitetspark med skateboardpark, parkour och utomhusgym.

Utvecklingsplanen förespråkar också en damm för lokalt omhändertagande av dagvatten mellan Loppholmarna och Strandpromenaden samt en bro över dammen, i förlängningen av Bytesgatan.

Bryggprogrammet föreslår inga kompletterande åtgärder.

(För mer detaljerade beskrivningar och planer, se *Utvecklingsplan för Lindesjön runt*, sidorna 16-19 och 53-55.)

Där strandkanten behöver förstärkas görs detta i första hand med trädplantering och annan vegetation, eller åtgärder som smälter in i den befintliga miljön.

Ovan: plan för Loppholmen från utvecklingsplanen för Lindesjön runt

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

Ovan: över plan för Oscarsparken, under plan för Strandskolan, från utvecklingsplanen för Lindesjön runt

8 Strandpromenaden

Längs Strandpromenaden går allmänhetens rekreationsbehov som regel före enskilda behov av att förtöja båtar. Stora bryggor dit allmänheten har tillträde och båtar tillfälligt kan lägga an ligger längs strandkanten eller går ut i sjön.

Utvecklingsplanen för Lindesjön runt föreslår ett antal bryggor längs Strandpromenaden:

- en sittbrygga med gästbåtplatser för besökande till staden i sjön nedanför Sparbanksparken,
- en badbrygga med många sittplatser vid Strandskolan, samt
- en båtbygge i förlängningen av Trädgårdsgatan.

Då utvecklingsplanen föreslår att Strandpromenaden blir stadens nya konststråk med offentlig konst, integreras stora och små konstverk i parklandskapet och bidrar till lek och samspel med betraktaren.

Strandpromenaden blir också stadens finrum, där man flanerar under stora träd förbi prydliga perennplanteringar och häckar.

Utvecklingsplanen föreslår att parkerna längs promenaden får olika inriktningar:

- en lummig park som tilltalar alla sinnen norr om församlingshemmet,
- en park med lek som attraherar alla generationer nedanför församlingshemmet,
- en historiskt återskapad Oscarspark med fler planteringar, fler gångstigar samt sittplatser, plus en förlängning ut i Stora Lindessjön med vattenträdgård mellan Kyrkbryggan och Södra Torggatan,

- sprut- och våghusen binds samman med en terrass och galleribyggnad för att möjliggöra för en restaurang i parken,
- Sparbanksparken öppnas upp för allmänheten och bli stadens nya konstpark,
- Brunnsparken återskapas historiskt med nya planteringar, fler gångstigar och sittplatser till en plats för eftertanke, ro och saknad där Estoniamonumentet ges en central roll, samt
- Pumphuset föreslås bli en konstpaviljong.

Bryggprogrammet föreslår inga kompletterande åtgärder.

(För mer detaljerade beskrivningar och planer, se *Utvecklingsplan för Lindesjön runt*, sidorna 20-41.)

9 Fingerboäng

Här är det främst Linde båtklubbs behov av båtplatser som tillgodoses.

Fingerboäng blir genom en satsning på planteringsytorna, gångvägen och sittplatserna i parken en mer visuellt attraktiv del av stadens grönstruktur, där rekreation och funktion samspas. En förbättrad gångväg runt området skapar ett lättillgängligt litet cirkulärt promenadstråk. En klappbrygga, eller annan mindre brygga, skulle kunna anläggas för att ge allmänheten tillträde till vattnet.

Delar av området kommer att tas i anspråk för omhändertagande av dagvatten i fördröjnings- eller filtreringsdammar. Dammarna kan bidra till en grön, tilltalande miljö genom vattenvegetation och kantplanteringar.

10 Stora Lindesjön längs Pälsärmen
Större delen av området hålls fritt från bryggor. Gemensamma eller kommunala bryggor tillåts vid stränderna där det badas och i en del av parkområdet i södra änden av sjön. Privata enskilda bryggor tillåts också inom ett mindre område vid parkområdet.

Pälsärmen utgör en förlängning av promenadstråket längs Strandpromenaden, med goda möjligheter att slå sig ner och njuta av utsikten.

Utvecklingsplanen för Lindesjön runt föreslår en boardwalk med badbryggor och sittplatser samt hopptorn mellan Sundsbron och Pälsärmsbadet. (För mer detaljerad beskrivning och plan, se *Utvecklingsplan för Lindesjön runt*, sidorna 42-43.) Programmet föreslår att boardwalken inte uppförs. Den strandnära miljön längs större delen av sträckan mellan Sundsbron och Pälsärmsbadet består av en enahanda, brant vägslänt med krossgrus. Miljön känns isolerad och ger inte alls samma upplevelse av utsikten som uppe på åsen. Istället för en boardwalk läggs utsiktsplattformar med sittplatser med jämna mellanrum längs den befintliga gång- och cykelvägen uppe på åsen.

11 Lilla Lindesjön
Vid södra änden på Lilla Lindesjön samsas allmänhetens behov med båtiläggning och privata bryggor. Vid rastplatsen på Pälsärmen är det allmänhetens behov av rekreation som styr och privata enskilda bryggor är inte tillåtna.

Vid rastplatsen skulle en mindre kommunalt förvaltd brygga kunna anläggas om behov uppstår.

Vid båtiläggningsplatsen ska trafikflödet vara säkert och inte påverka gående längs gångvägen.

Ovan: idéskiss Pälsärmen, utsiktsplattformar

Åtgärder och prioriteringar

Det följande kapitlet innehåller förslag på åtgärder för att förverkliga förslag och nå programmetts mål.

Relevanta åtgärder från utvecklingsplanen för Lindesjön runt är prioriterade i utvecklingsplanen och har inte listats i programmets platsspecifika åtgärder. (Se sidorna 57-60 i utvecklingsplanen för Lindesjön runt.)

I medborgardialogen lyftes Loppholmen och Strandpromenaden samt Pälsärmen fram som de viktigaste områdena för fortsatt utveckling. I synnerhet är efterfrågan på utökade centralt belägna badmöjligheter samt möjlighet att angöra med privat båt mycket stor.

Inledande åtgärder

Åtgärder för att skapa ett säkrare och mer enhetligt bryggbestånd bör påbörjas så snart programmet är antaget.

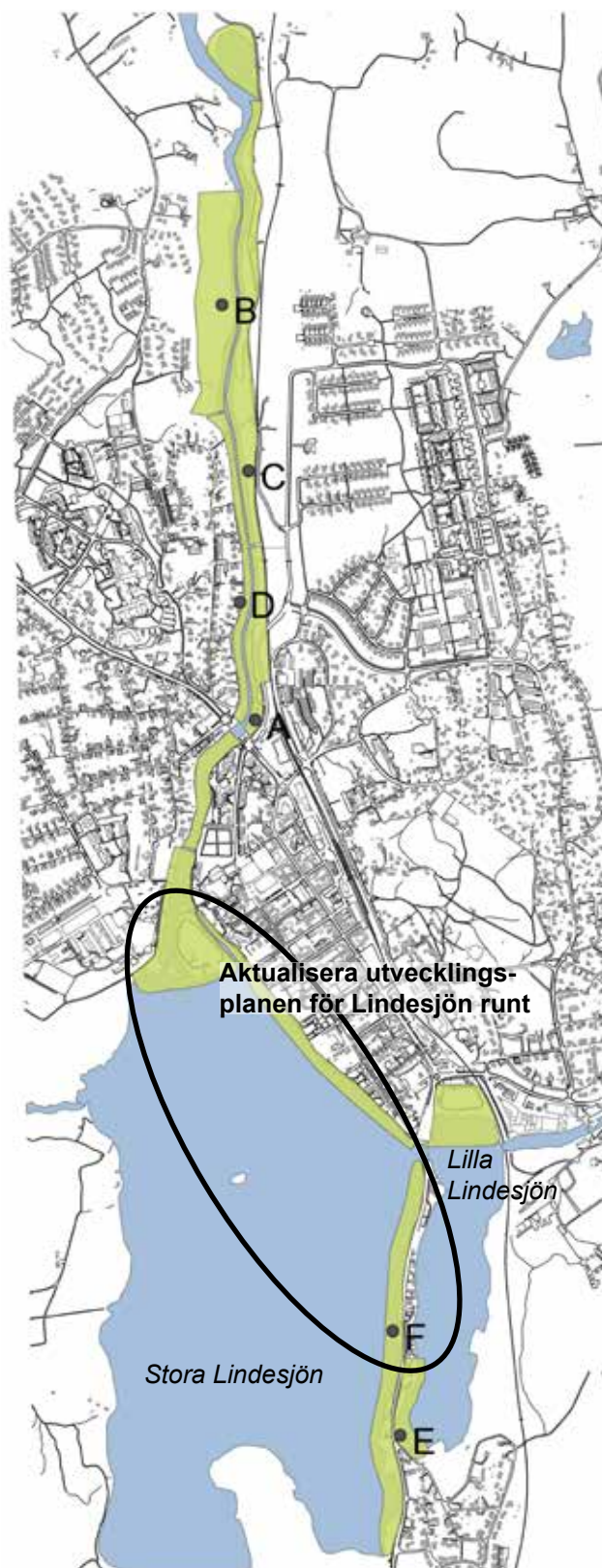
- Rensa bort gamla otjänliga bryggor och skräp i den strandnära miljön i hela programområdet,
- ta fram detaljerade bryggriktlinjer,
- ta fram mall för avtal med bryggägare,
- ordna avtal med bryggägare,
- arbeta tillsammans med bryggägare för att ta fram planer på hur gemensamma privata bryggor ska ersätta enskilda privata bryggor,
- successivt ta bort bryggor där sådana ej ska finnas,
- tillse att bryggor som inte kan få ja vid prövning tas bort.

Övriga åtgärder

Programmet är en långsiktig vision och har en tidshorisont som sträcker sig fram till 2030. De föreslagna rekreations- och utformningsåtgärderna förväntas ske under en längre tidsperiod, om och när de kan finansieras.

Kort sikt

Åtgärder som med relativt små medel kan höja rekreationsvärdet eller säkerheten, samt undersökande åtgärder, riktlinjer och program.

Ovan: kortsiktiga åtgärder

Generella åtgärder:

- i linje med medborgardialogen, aktualisera utvecklingsplanen för Lindesjön runt,
- ta fram ett skötselprogram för städning av skräp och slyröjning inom årummet,
- ta fram ett planteringsprogram för de stadsnära avsnitt där strandkanten ska behålla en naturlig karaktär och trädbeståndet behöver förstärkas eller förnygras,
- se över vilka befintliga kommunalt förvaltade bryggor som kan passa för vidare tillgänglighetsanpassning,
- ta fram riktlinjer för enhetligt markering och skyltning av stigar och gångvägar inom årummet, samt
- ta fram detaljerade riktlinjer för utrustning för hela programområdet samt Lindesjön runt området. Riktlinjerna bör också behandla belysning som utnyttjar nya belysningstekniker för att skapa rumslighet, intresse och en inbjudande känsla i de delar av årummet och strandnära miljöer som behöver lysas upp.

Prioriteringsordning platsspecifika åtgärder:

A - norr om Prästbron på åns östra sida

- undersök möjligheten för angöringsbrygga och miljöstation mellan M/S Råsvalens angöringsplats och Prästbron,
- undersök bästa sättet att tillfälligt förtöja båtar vid båttrampen och anlägg förtöjning,

B - Stadsskogen

- vidga befintliga stigar där så behövs genom borttagning av grenar och sly,

C - Hagaberg

- røj en stig från järnvägs korsningen med Gusselbyvägen ner till ån,
- glesa ur slybeståndet i området nedanför järnvägs korsningen för bättre sikt och skapa kontakt med vattnet,

D - Åstigen

- tillåt öppningar i vägräcket för bättre anslutning till bryggor, där så kan göras utan att det försvagar vägräcket eller påverkar dess funktion negativt på annat sätt,

Ovan: åtgärder medellångt tidsperspektiv

- sänk hastigheten till gångfart förbi Lindgrens grotta under badsäsongen,
- installera betongpollare som påkörningskydd och hastighetsdämpande åtgärd förbi Lindgrens grotta,
- skylta att gatan delas med gående och lekande barn,
- bevara befintliga klubbalar och plantera nya på lämpliga platser,

E - båtiläggningsplatsen i Lilla Lindesjön

- installera pollare för att förhindra att bilar korsar trottoaren och kör direkt ut på Örebrovägen från båttrampen i korsningen av Örebrovägen och Cederborgsvägen,

F - Pälsärmsbadet

- förbättra trappan från Örebrovägen ned till Pälsärmsbadet och installera ledstång på båda sidor.

Medellång sikt

En tredjedel av de svarande i en webbenkät under medborgardialogen, samt flera av deltagarna vid ett öppet dialogmöte, anser att en förlängning av strandpromenaden längs Bottenån är viktig.

I linje med detta handlar åtgärder i det något längre tidsperspektivet främst om att skapa nya och förbättrade gångstråk.

Prioriteringsordning:

G - Stadsskogen

- anlägg gångförbindelse ner till ån från gång- och cykelvägen längs Molinders väg/Omvägen,
- skapa tydligare anslutningar från bostadsområden och väg till befintliga stigar och vägar ner mot vattnet,
- anlägg gångväg/stig längs ån från Åstigen fram till i vägen ner till den gula stugan vid ån, med ny gångbro över ravinen söder om Omvägen,
- anlägg naturstigar norrut från den gula stugan längs ån och ravinerna, där det är möjligt att anlägga utan att skada naturvärden,
- installera illustrerande informationsskyltar på lämpliga platser som berättar om ravinernas och området övriga naturvärden, samt

Ovan: långsiktiga åtgärder

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

- märk ut gångvägar och stigar med markörer och riktningsvisare enligt framtagna riktlinjer,

H - Åstigen

- markera och skylta gångstråket längs Åstigen som promenadstråk enligt framtagna riktlinjer,
- placera bänkar vid Lindgrens grotta,

I - från Prästbron till Norra kyrkogården

- förstärk karaktären genom att förlänga bården med gatsten längs gångvägen,
- anlägg en terrasserad stenlagd kant med sittplatser mot ån i det avsnitt där strandkanten förstärkts med stenkross,
- markera och skylta gångstråket längs ån som länk mellan Lindesjön runt och promenadstråk norrut längs årummet,

J - Fingerboäng

- förbättra gångvägen i norra delen av Fingerboäng,
- öka ut vegetationsskärmen mot järnvägen med buskar och träd som bidrar med mycket höstfärger och blomning,
- öka ut planteringar och höj stödmuren mot vägen vid sittplatserna längs Örebrovägen,
- anlägg en gångväg mellan den befintliga gångvägen och båtklubbens bryggor,

K - rastplatsen på Pälsärmen

- förbättra skyltningen vid rastplatsen med information om Lindesjöarna, årummet och strandnära rekreativsmöjligheter.

Lång sikt

De långsiktiga åtgärderna skapar nya aktivitetsområden eller förbättrar aktivitetsförutsättningar i befintliga områden.

Prioriteringsordning:

L - området nedanför Omvägen

- anlägg en kommunal brygga som är utformad så att den ger möjlighet till bad och samtidigt viss möjlighet för båtar att lägga till,
- anlägg picknick- och grillplats med eldstad i grillhus, väderskydd med bänkbord samt soptunnor,

- anlägg en naturlekplats med lekar för alla åldrar,
- anlägg toalett,

M - Hagaberg

- anlägg en liten grill-/picknickplats med eldstad, sittplatser och soptunna nere vid vattnet,
- anlägg brygga för bad om behov finns,

N - Pälsärmen

- anlägg utsiktsplattformar med sittplatser längs gång- och cykelväg på norra delen av Pälsärmen,

O - Åstigen

- byt ut vägräcket mot betongpollare som placeras så att de också fungerar hastighetsdämpande,

P - Linde energis mark på åns östra sida

- anlägg en liten terrasserad plattform i strandkanten där bad förekommer.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Naturvärden

Bottenån har klassificeringen *högt värde* enligt länsstyrelsens naturvårdsprogram från 1984.

Risker

Enligt länsstyrelsens rapport *Översvämningar i Örebro län* var området längs Gusselbyvägen och näset översvämmat under den kraftiga vårfloden 1977.

Större delen av programområdet är kartlagt som riskområde för höga vattenstånd enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) översvämningsskartering från år 2013. Det översvämmas vid 50-, 100- och 200-årsflöde, samt beräknat högsta flöde (10 000-årsflöde, och var enligt länsstyrelsens rapport *Översvämningar i Örebro län* översvämmat under den kraftiga vårfloden 1977.

Större delen av området är också identifierat i länsstyrelsens rapport *Ras- och skredrisker i Örebro län* som potentiellt skredområde klass 1. Dvs. ett ler- och siltområde som lutar minst 6 procent. Ett mindre område är identifierat som potentiellt skredområdet klass 2. Dvs. ett sand- och grusområde som lutar minst 22% och är beläget inom 50 meter från närmaste sjö eller vattendrag.

På östra sidan Bottenån ligger en stor del av området inom 150 meter eller mindre från järnvägen. Friluftsanläggningar bör ha ett avstånd på minst trettio meter till järnväg, men aktiviteter som innefattar många eller utsatta personer bör inte anläggas inom 150 meter.

Den södra delen av Strandpromenaden, Pälsärmen och området vid den södra delen av Lindesjöarna ligger inom vattenskyddsområdet för Rya vattentäkt.

Område för område

1 Norsviken

Markägande

Gusselbyvägen, den östra stranden och en bit ut i vattnet är kommunal mark. Badplatsen och den norra delen av viken är privat mark. Likaså den västra stranden är privat mark.

Detaljplan

Området är inte detaljplanelagt.

Strandskydd

Strandskydd gäller då området inte är detaljplanelagt.

2 Stadsskogen

Markägande

Marken mellan bostadskvarteren och vattnet samt större delen av ån ägs och sköts av kommunen.

Detaljplan

Området omfattas av tre detaljplaner:

- 358, Stadsskogen 1:1. Tillåter inom programområdet natur, öppet vattenområde, samt bryggor i den allra sydligaste delen av planen.
- LG A59, Södra delen av Stadsskogen. Tillåter park eller plantering samt vattenområde inom programområdet.
- LG A30 355 424, Nordvästra delen av Lindesbergs bebyggelseområde. Tillåter gatumark, park och plantering samt vattenområde som får överbyggas längs hela stranden inom programområdet.

Den östra gränsen för detaljplanerna går ungefär mitt i ån.

Strandskydd

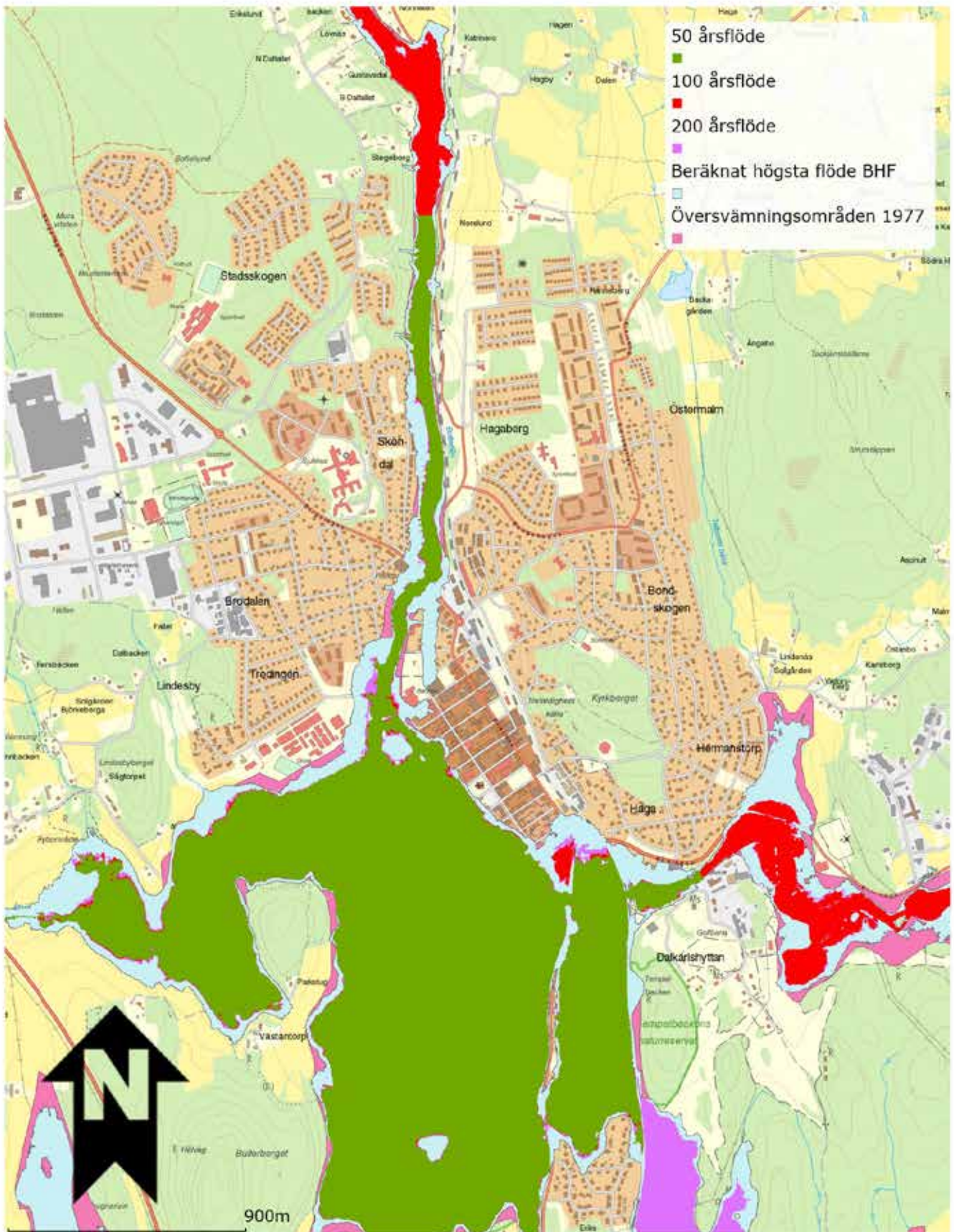
Endast i den norra detaljplanen gäller strandskyddet, de andra två detaljplanerna är från före 1975 då det allmänna strandskyddet infördes.

3 Åstigen

Markägande

Marken mellan villabebyggelsen och strandkanten samt ån ägs och sköts av kommunen.

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

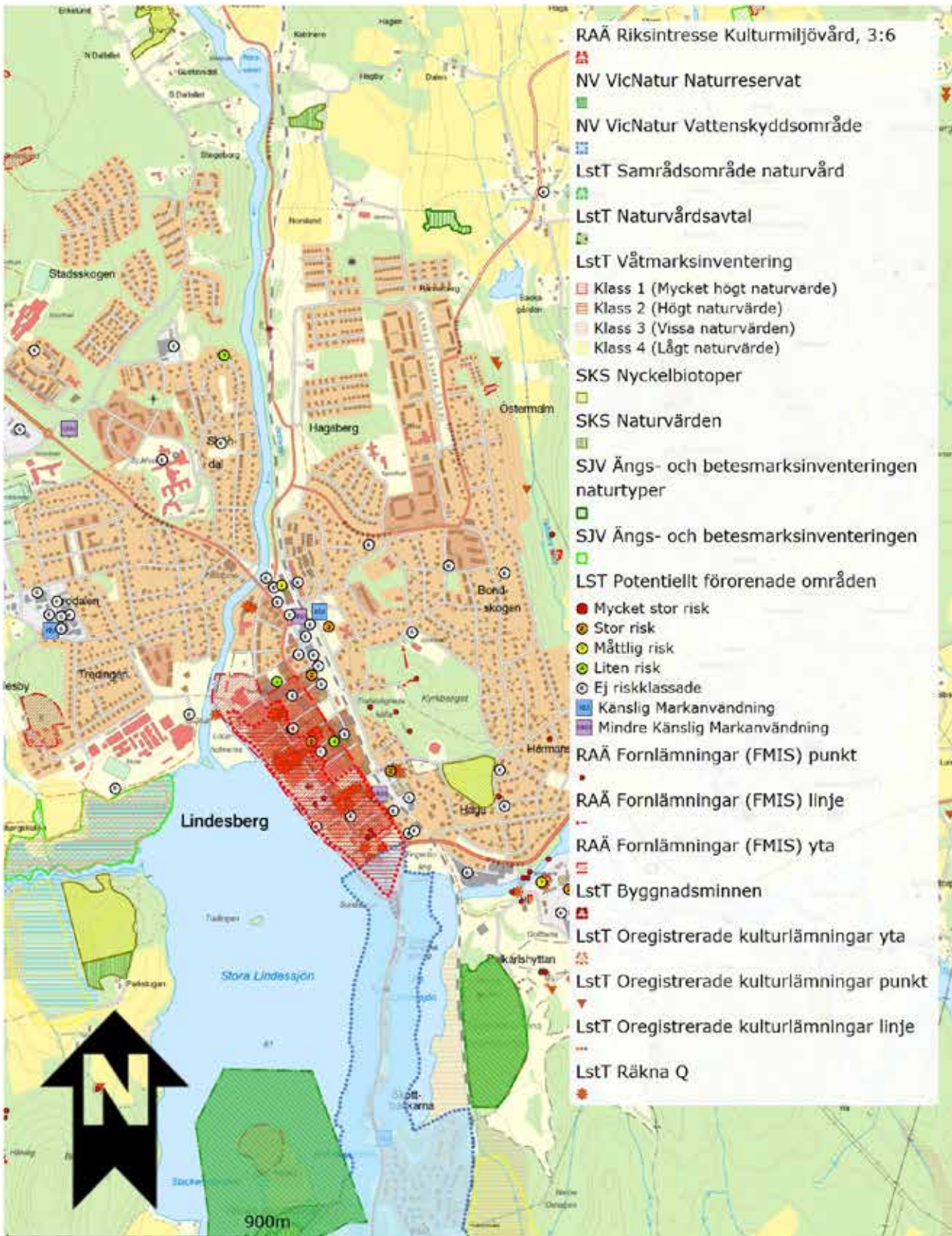

© Länsstyrelsen, Lantmäteriet, NVDS, ESRI Inc, RAA, SGU, Sjöfartsverket, SMRI, SVO, SCB, SJV, FM, Bergsstatens, SLU

Skala 1:18000

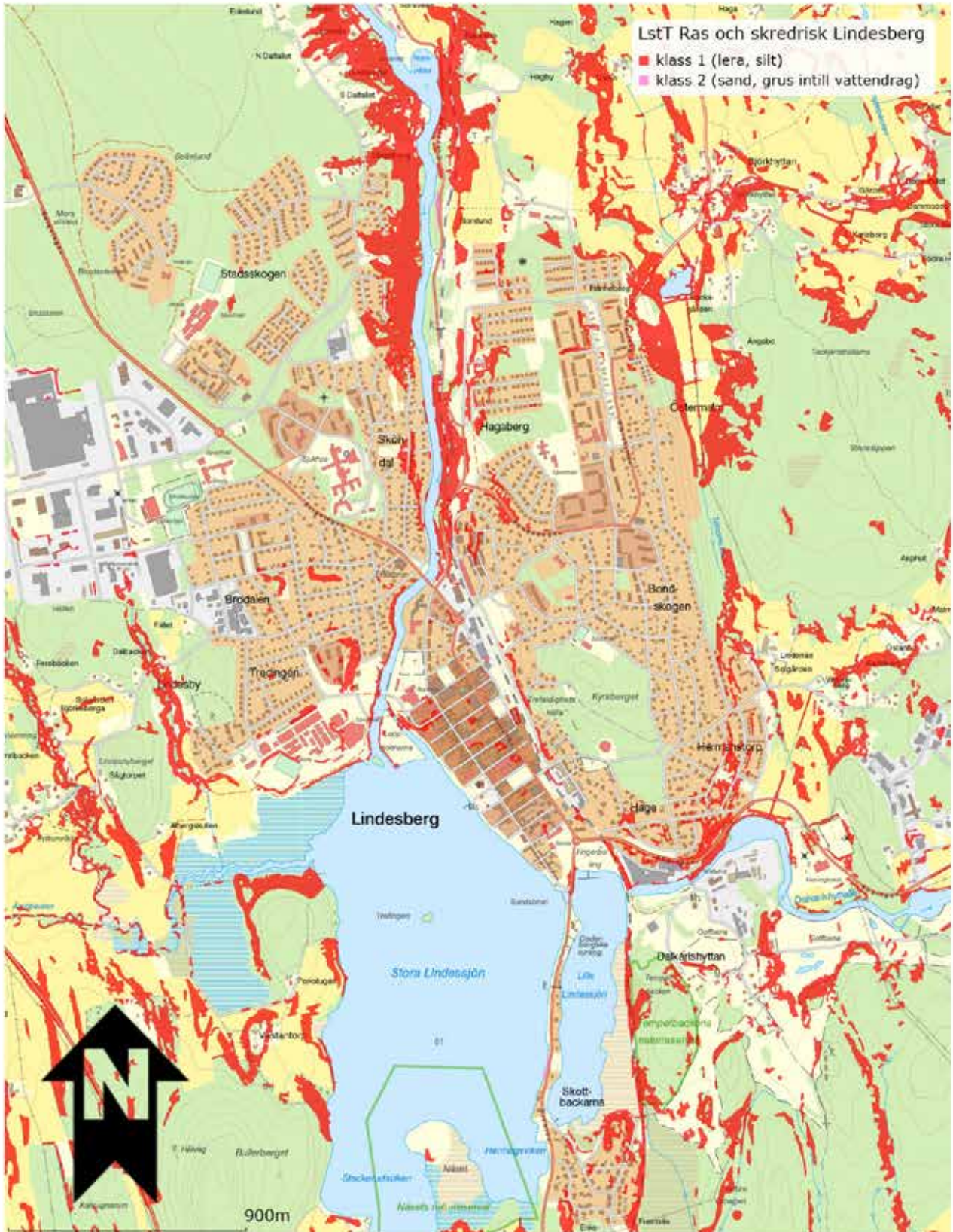
Ovan: översvämningrisk

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

Ovan: natur- och kulturvärden

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

Ovan: jordartsbaserad ras- och skredrisk

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

- Detaljplanegräns
- Vattenväg
- Kommunal mark
- Kommunalt förvalttad vattenyta

0 50 100 150 200 250 m

Ovan: detaljplaner och kommunal mark

Detaljplan

Området omfattas av två detaljplaner:

- LG A30 355 424, Nordvästra delen av Lindesbergs bebyggelseområde. Tillåter gatemark, park och plantering samt vattenområde som får överbyggas längs hela stranden inom programområdet. Plangränsen går ungefär mitt i å-fåran.
- LG A32, Kvarteren Bävern och Grottan. Tillåter gatemark inom programområdet. Ligger innesluten i LG A30 355 424.

Strandskydd

Strandskydd gäller inte då båda planerna är från före 1975 då allmänt strandskydd infördes.

4 Norsviken till Hagaberg

Markägande

Ån, Gusselbyvägen, samt marken mellan ån och järnvägen/vägen i den nordligaste delen av området ägs och sköts av kommunen.

I övrigt tillhör större delen av marken Trafikverket.

Ett markavsnitt ungefär mitt i området är privatägt. Den privata marken sträcker sig ut till mitten av åfåran.

Detaljplan

Området omfattas inte av någon detaljplan.

Strandskydd

Strandskydd gäller inom hela området.

Kulturvården

En fornlämning (milstolpe) återfinns strax norr om Gusselbyvägens korsning med järnvägen.

5 Båtlägningsplatsen norr om Prästbron

Markägande

En stor del av marken ägs och sköts av kommunen. Området omkring M/S Råsvalen är privat mark. Marken norrut mellan ån och järnvägen tillhör Trafikverket.

Detaljplan

Området omfattas av två detaljplaner:

- LG A35, södra delen av Hagabergsområdet. Parkmark och vattenområde tillåts inom programområdet.
- 406, Kvarteret Snäckan och del av Kvarteret Jungfrun. Park, vattenområde och ett område för bryggor (vid M/S Råsvalens angringsbrygga) tillåts inom programområdet.

Marken norrut längs järnvägen, samt en liten del av kommunens mark, är inte detaljplanelagd.

Nuvarande detaljplan ger inte stöd för ett eventuellt arrende av mark för miljöstation till Linde båtklubb, då marken mellan Prästbron och M/S Råsvalen är allmän platsmark (park).

Strandskydd

Strandskydd gäller inte för området som omfattas av LG A35 då planen var antagen före det allmänna strandskyddet trädde i kraft 1975. Strandskydd kan gälla för 406 som var antagen 2002. Strandskydd gäller för det område som inte är detaljplanelagt.

Risker

Precis norr om Prästbron finns ett område (ett f.d. garveri) som länsstyrelsen identifierat som potentiellt förorenat. Området är inte riskklassat.

6 Prästbron till Norra kyrkogården

Markägande

Västra stranden har privatägda fastigheter ända ut till mitten på åfåran. Östra stranden och östra sidan av åfåran är kommunal mark.

Detaljplan

Området omfattas av fyra detaljplaner:

- 406, Kvarteret Snäckan och del av Kvarteret Jungfrun mm. Vattenområde, park och område för brygga (vid befintlig brygga) är tillåtet inom programområdet. Plangränsen går ungefär mitt i ån.
- 367, Kvarteret Jungfrun mm. Vattenområde och park är tillåtna inom programområdet.
- LG A2, stadsplan för Lindesberg. Inom programområdet råder byggnadsförbud på kvartersmarken.

- Detaljplanegräns
- Vattenväg
- Kommunal mark
- Kommunalt förvalttad vattenyta

0 50 100 150 200 250 m

Ovan: detaljplaner och kommunal mark

- LG A25, förslag till stadsplan för Tredningsjorden mm samt ändring av stadsplanen för kvarteren Lommen och Vargen. Vattenområde som får överbyggas samt vattenområde är tillåtna inom programområdet.

Strandskydd

Strandskydd gäller inte för området inom LG A2 och LG A25 då de var antagna före 1975 då det allmänna strandskyddet trädde i kraft. Strandskydd kan gälla inom 406 som var antagen 2002 samt 367 som var antagen 1994.

7 Loppholmen, Lindesbergs Arena och Tivoliplan

Markägande

Marken ägs och sköts av kommunen.

Detaljplan

Området omfattas av fem detaljplaner:

- LG A25, Tredningsjorden mm samt ändring av kvarteren Lommen och Vargen. Område för friluftsbad, vattenområde samt område tillgängligt för allmän gångtrafik (Skolgatans förlängning) är tillåtna inom programområdet.
- LG A56, Kvarteren Bottnarna, Bromsen, Hatten, Lommen, Vargen och Ängen samt del av Bottenån och Lindesbygårdet mm. Park, vattenområde, område tillgängligt för allmän gångtrafik (Smedjegatans förlängning och befintliga broar) samt område för allmänt ändamål är tillåtna inom programområdet.
- 371, Tredningen 15:1 m fl. Park, natur, vattenområde, område för bryggor (söder om bro) är tillåtna inom programområdet.
- 405, norra delen av Loppholmarna. Park, restaurangverksamhet, mark som inte får bebyggas (karaktären av park ska behållas), öppet vattenområde där bro får uppföras för allmän gång- och cykeltrafik, samt område för bryggor (norr om grön bro samt omkring Loppholmens spets) är tillåtet inom programområdet.
- 442, del av Tredningen 1:1 (Tivoliplan). Park är tillåten inom programområdet.

Strandskydd

Parken i anslutning till Tivoliplan omfattas av strandskydd. LG A25 och LG A56 är från innan 1975 då det allmänna strandskyddet trädde i kraft. 375 är från 1995 och 405 är från 2002 och kan omfattas av strandskydd om det inte blivit upphävt separat.

Kulturvärden

Loppholmen ligger i närheten av Lindesbergs stad som är av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken samt utgör forn-lämning enligt 2 kap. kulturmiljölagen i form av stadslager.

Risker

Länsstyrelsen har också identifierat två potentiellt förorenade områden (f.d. avfallsdeponier) kring Lindeskolan och Lindesbergs Area. Dessa är inte riskklassade.

8 Strandpromenaden

Markägande

Marken längs Strandpromenaden ägs och sköts av Lindesbergs kommun. Längsmed promenaden ligger också ett antal parker, vissa på kommunal mark, andra på mark ägd av kyrkan eller i privat ägo.

Detaljplan

Strandpromenaden omfattas i dag av sju detaljplaner:

- LG A2, stadsplan för Lindesberg. Gator och torg samt allmänna planteringar är tillåtna inom programområdet.
- LG A25, Tredningsjorden mm samt ändring av kvarteren Lommen och Vargen. Gatumark, park, vattenområde samt vattenområde tillgängligt för allmän gångtrafik (Skolgatans förlängning) är tillåtet inom programområdet.
- LG A56, Kvarteren Bottnarna, Bromsen, Hatten, Lommen, Vargen och Ängen samt del av Bottenån och Lindesbygårdet mm. Park, vattenområde samt vattenområde med mark tillgänglig för allmän gångtrafik (Smedjegatans förlängning) tillåtet inom programområdet.
- LG A71, Bottnarna, Bägaren m fl. Park eller plantering är tillåtet inom programområdet.

- Detaljplanegräns
- Vattenväg
- Kommunal mark
- Kommunalt förvalttad vattenyta

0 50 100 150 200 250 m

Ovan: detaljplaner och kommunal mark

- LG A77, Kvarteret Ankan, Hästen m fl. Vattenområde samt park är tillåtet inom programområdet.
- 394, Kvarteret Gösen mm. Park, parkering och vattenområde där bryggor får anordnas (hela vattenområdet) är tillåtet inom programområdet.
- 445, Kvarteret Gåsen 7 m fl. Vattenområde, bryggor och badplats (bryggor om högst 400m², strandskydd upphävt), park och gång- och cykelväg är tillåtet inom programområdet.

Strandskydd

LG A2, LG A25 och LG A56 är från tiden innan det generella strandskyddet trädde i kraft.

LG A71 och LG A77 är från 1980-talet och 394 från tidigt 2000-tal. De kan innefattas av strandskydd om det inte upphävts separat.

445 är från 2016. Strandskyddet är upphävt för del av vattenytan och bostadsområdet, men inte för Strandpromenaden.

Kulturvärden

Hela Strandpromenaden ligger inom Lindesbergs stad som är av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, samt utgör fornlämning enligt 2 kap. kulturmiljölagen i form av stadslager.

Minnesstenen i Oscarsparken utgör fornlämning.

Sundsbron är klassad som byggnadsminne.

Risker

I Sparbanksparken har länsstyrelsen identifierat ett potentiellt förorenat område (ett f.d. garveri). Området är inte riskklassat.

9 Fingerboäng

Markägande

Marken ägs och sköts av kommunen.

Detaljplan

Området omfattas av två detaljplaner:

- LG A16, Hagaområdet samt ändring av planen för kvarteren Kvarnen, Mjölaren, Blåklockan och Idavallen. Vattenområde och park är tillåtet inom programområdet.

- LG A60, bro över Dalkarlshytteån (Sundsbron). Vattenområde, park eller plantering, mark tillgänglig för allmän gångtrafik, mark eller del av vattenområde tillgänglig för allmän gatutrafik är tillåtet inom programområdet.

Strandskydd

Området omfattas inte av strandskydd då detaljplanerna är från före 1975 då det allmänna strandskyddet trädde i kraft.

10 Stora Lindesjön längs Pälsärmen

Markägande

En stor del av Pälsärmen, inklusive Örebrovägen, ägs och sköts av kommunen. Det finns också privata bostadfastigheter samt Cederborgska kyrkogården.

Detaljplan

Området är i dag inte detaljplanelagt.

Strandskydd

Strandskydd gäller då området inte är detaljplanelagt.

Kulturvärden

Sundsbron är byggnadsminne.

En fornlämning (vägmärke) återfinns längs vägen ungefär hundra meter söder om Cederborgska kyrkogården.

11 Lilla Lindesjön

Markägande

Marken inom området är kommunalt förvaltat.

Detaljplan

Området är i dag inte detaljplanelagt.

Strandskydd

Strandskydd gäller då området inte är detaljplanelagt.

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

- Detailplanegräns
- Vattenväg
- Kommunal mark
- Kommunalt förvalttad vattenyta

0 50 100 150 200 250 m

Ovan: detaljplaner och kommunal mark

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

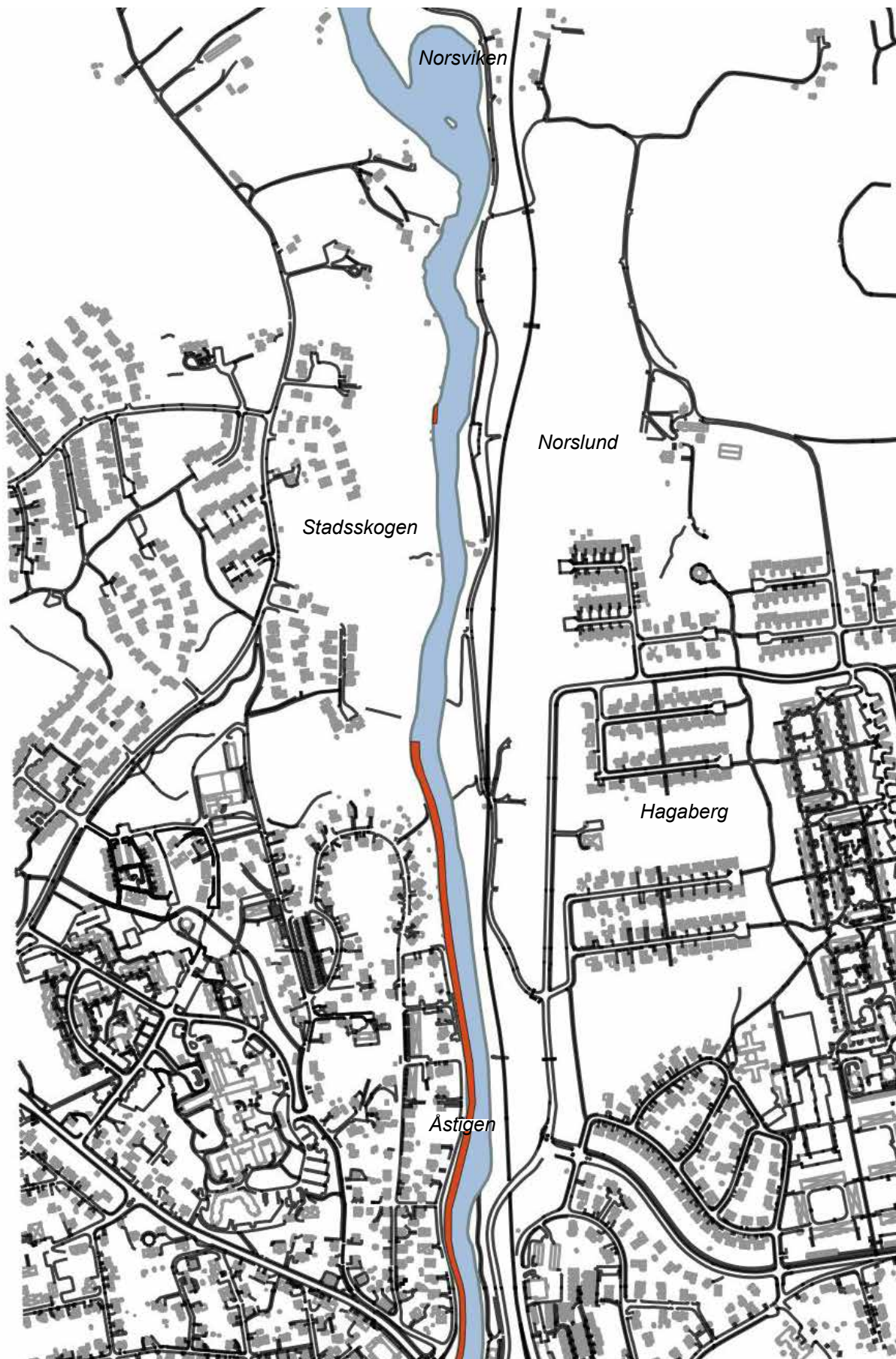

- Detaljplanegräns
- Vattenväg
- Kommunal mark
- Kommunalt förvalttad vattenyta

0 50 100 150 200 250 m

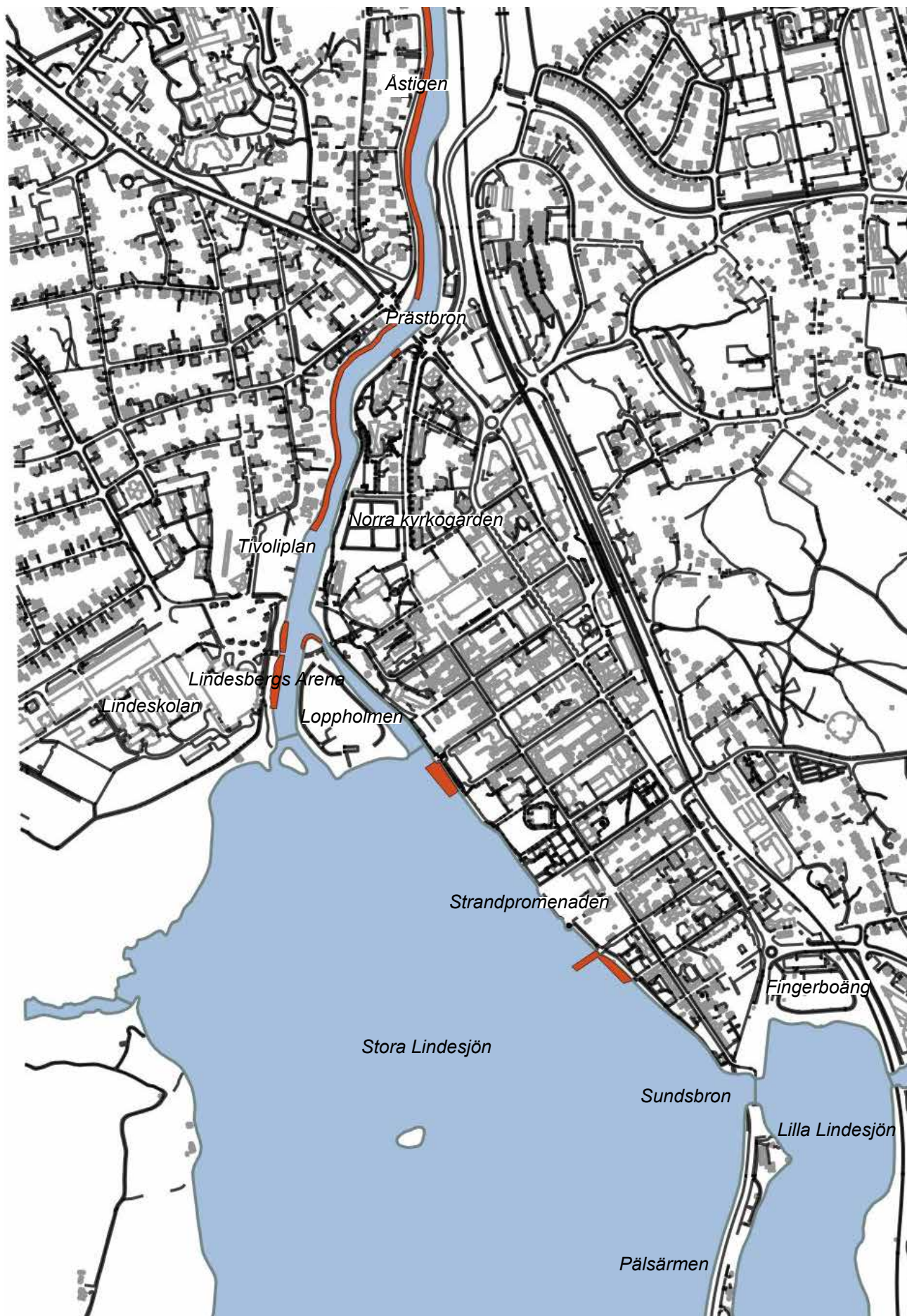

Ovan: detaljplaner och kommunal mark

Ovan: vatten som får överbyggas enligt detaljplan markerat med rött

BRYGGPROGRAM LINDESBERG

Ovan: vatten som får överbyggas enligt detaljplan markerat med rött

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Kapitlet utgör en samlad beskrivning av de beslut som kommunen tidigare har tagit i olika planer och program som är relevanta för bryggprogrammet.

Översiktliga planer

Översiktsplan för Lindesbergs kommun

Arbete pågår med framtagande en ny översiktsplan inklusive områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Gällande översiktsplan, *Översiktsplan för Lindesbergs kommun*, antogs av kommunfullmäktige den 17 april 2007.

I översiktsplanen utgör området kring Stora och Lilla Lindessjön samt Bottenån en del av Lindesbergs tätort utan närmare precisering.

Visionen för översiktsplanen är att genom nydanande byggt på tradition och erfarenhet ska Lindesbergs kommun vara det naturliga valet för näringsliv och boende i Bergslagen och närliggande delar av Mälardalen.

I målen för kommunens attraktionskraft ingår välskötta parker och grönområden samt trygghet och hälsosam miljö att vistas i. Den fysiska planeringen ska med tillgång till natur, friluftsliv och rekreation som främjar fysisk aktivitet samt vackra och säkra miljöer som främjar psykisk hälsa bidra till en positiv folkhälsoutveckling.

Vikten av att säkerställa tätortsnära natur betonas, speciellt grönområden som är viktiga för förskolor, skolor och boende. Utvecklingen av den tätortsnära naturen, med promenadleder utmed sjöar och vattendrag, konstateras i översiktsplanen vara sådant som höjer kvaliteten på bostadsorterna i kommunen. Vidare anses grönområden som ligger nära där människor bor ha ett särskilt värde för friluftsliv, då de används oftare och av fler.

Vidare poängteras i översiktsplanen vikten av att ha möjlighet att utöva friluftsliv såsom vistelse i naturen för att få naturupplevelser och

naturstudier, att vara fysiskt aktiv, ta promenader, bada och att få avkoppling. Strandmiljöerna i kommunen pekas ut som en källa till friluftsliv, där tillgängliga stränder har stor betydelse för friluftslivet.

För tätortsnära kommunalägd skog anges att den biologiska mångfalden, friluftslivet, motion, rekreation samt skolors och förskolors utomhusverksamhet bör styra skötseln. Vidare betonas att den tätortsnära skogen har ett stort socialt värde och ett värde för folkhälsan samt är en tillgång för tätorten.

Enligt översiktsplanen bör tätortsnära natur och grönområden säkerställas som naturreservat, alternativt säkras med skötsel- eller detaljplaner. Dessutom betonas vikten av att kvaliteten på skötsel, skyltning m.m. säkerställs samt att tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning förbättras i kommunens natur- och friluftsområden.

Fördjupning av översiktsplanen för Lindesbergs stad

För Lindesbergs stad finns en fördjupning av översiktsplanen, *Fördjupning av översiktsplanen för Lindesbergs stad*, vilken antogs av kommunfullmäktige den 16 december 2014.

Den fördjupade översiktsplanens ledord är Människan, Staden och Regionen. För människorna ska det finnas nära tillgång till grönska och rekreationsområden, gång- och cykelvägar, promenadstråk som stimulerar till lek, rörelse och spontanaktiviteter. I staden ska närheten till vackra naturmiljöer, sjöar och vattendrag värnas och utvecklas.

I fördjupningen av översiktsplanen bedöms nedanstående inriktningsmål vara relevanta för bryggprogrammet:

- Förstärk och synliggör den historiska delen av Lindesberg.
- Utveckla Lindesbergs parker och lekplatser genom upprustning och koppla samman dessa med trevliga gångstråk.
- Värna särskilt om och utveckla de naturmil-

- jöer som används av förskola och skola.
- Lindesjöns stora natur- och kulturupplevelser samt bad och friluftsliv ska värnas och utvecklas.
- På offentliga platser ska tillgänglighet för alla prioriteras.
- Synliggör kulturen i stadsmiljön och grönområden.
- Minska belastningen på Lindesjön och Arbogaån genom att förespråka lokalt omhändertagande av dagvatten.
- Synliggör vattnets kretslopp genom nya lösningar såsom t.ex. öppna LOD-dammar och gröna tak.
- Fortsätt utveckla en tillgänglig och vacker stadsmiljö genom att utveckla parker, grönytor och offentliga platser samt värna om kulturhistoriskt värdefulla byggnader.
- Utveckla Loppholmen till Lindesbergs nya stadspark med aktiviteter för alla åldrar.
- Förstärk kontakten till vattnet på Loppholmarna genom att anlägga en badplats och sittplatser vid vattnet.
- Öka gångflödena genom parken på Loppholmarna för att skapa en trygg plats och öka användningen av området.

Vandringsleden Lindesjön runt är utpekad kring både Stora och Lilla Lindesjön. Ett gångstråk norrut längs Bottenån samt en bro över ån mellan Stadsskogen och Hagaberg framhålls som ett sätt att utveckla och bygga på Lindesjön runt. Bron skulle binda ihop stadsdelarna bättre och promenadstråket skulle ge de boende i de norra delarna av staden en naturlig promenadväg längs vattnet. Båda sidor av Bottenån är utpekade som viktiga nya länkar för gång- och cykeltrafik.

Stora delar av området kring Stora Lindesjön och längs Bottenån utgör grönstruktur i fördjupningen av översiktsplanen.

Planeringsförutsättningar av vikt är bland annat att Bottenån samt Stora och Lilla Lindesjön ingår i Arbogaåns vattensystem. Stora Lindesjön är central för friluftslivet i Lindesberg och utnyttjas för många aktiviteter. Bland annat startar Arbogaåns kanotled i Stora Lindesjön och går

sedan österut. Bottenån förbinder Stora Lindesjön med Råsvalen i norr. Förutom att ån är en viktig båtförbindelse är den också viktig för bad och fiske.

Det är risk för ras och skred längs större delen av ån och även i delar av den gamla stadsbygghusen ovanför Strandpromenaden.

Översvämningsrisken i Lindesberg är stor och delar av centrum svämmar över vid ett 50-årsflöde. Dagens normalvattenstånd i Stora Lindesjön är 60,90 m.ö.h. Vid ett 100-årsflöde beräknas vattenståndet vara 63,11 m.ö.h. Översiktsplanen säger att tillfällig översvämning av gångytor och gångstråk bör accepteras.

Den fördjupade översiktsplanen har ett antal prioriterade delområden som är relevanta för bryggprogrammet:

Norslund

Norslund öster om järnvägen i tätortens norra del är utpekad som temaboende för hästintresserade. Området ligger norr om dagens stadsgräns.

Lindesbergs centrum

Lindesbergs centrum utgör en del av den inre och yttre stadskärnan, medan Loppholmarna, området kring Lindesberg Arena och området vid båtklubbbyggnaderna är del av den yttre stadskärnan. Större delen av både den inre och den yttre stadskärnan är utpekad för förtätning.

De gamla delarna av Lindesbergs centrum, inklusive Strandpromenaden, är riksintresseområde för kulturmiljövården där uttrycket för riksintresset är rutnätsplanen, tomtstrukturen, den småskaliga trästadsbebyggelsen med större stadsgårdar och enklare utkantsbebyggelse samt en grupp större stenbyggnader vid kyrkan. Gamla Sundsbron är byggnadsminnesmärkt.

Lummiga parker, stenlagda torg och Strandpromenaden i Lindesbergs centrum anses berika den täta staden och fungera som mötesplatser för stadens invånare. I fördjupningen av översiktsplanen anges att kopplingen mellan stadskärnan och Lindesjön ska stärkas genom att

förbättra stråken i öst-västlig riktning. Bytesgatan anses vara ett särskilt viktigt stråk, då detta kan koppla samman stationen med Lindesberg Arena och Lindeskolan.

Vidare anges att det finns få gröna ytor i stadskärnan varför dessa bör utvecklas och rustas upp. I centrum poängteras att det är extra viktigt med en hög nivå på skötseln och att parkerna i centrum bör utvecklas med olika karaktärer för att skapa variation och en bred användning av dem.

I fördjupningen av översiktsplanen anges närheten till Lindesjön vara en stor tillgång i centrum. Närhet bör dock utnyttjas bättre och kopplingarna mot vattnet stärkas. Promenadstråket längs sjön bör även fortsätta att utvecklas och kopplas samman med de grönytor som finns längs med stråket. Vidare bör parkeringsytorna närmast sjön ses över och där det är möjligt bör parkeringsytorna flyttas för att ge plats för andra användningar, såsom bostäder och parker.

Loppholmen

Loppholmen utgör i fördjupningen av översiktsplanen ett utvecklingsområde för friluftsliv och rekreation. Området ses som en viktig länk mellan centrum och de västra bostadsområdena samt området kring Lindesberg Arena. Loppholmen bedöms ha stor potential att bli en grön mötes- och aktivitetsplats i staden.

I fördjupningen av översiktsplanen är målet för Loppholmen att skapa en stadspark med många funktioner som kan användas året om för både barn och vuxna. Närheten till både centrum och Lindesberg Arena medför att parken även skulle kunna nyttjas för olika evenemang och uppträdanden.

Bland annat föreslås att bryggor eller trädäck bör anläggas längs delar av stranden för att skapa ytor för vistelse samt för att utnyttja närheten till vattnet. Andra idéer som skulle kunna öka attraktiviteten kan vara anläggande av en scen, beachvolleyplan, planteringar, stadsodling, bättre belysning och en lekplats. Vidare skulle ett café kunna öka användningen över dygnet.

I fördjupningen av översiktsplanen föreslås även att ett bad anordnas på Loppholmen, då detta är något som saknas i centrala Lindesberg. För att förbättra tillgängligheten och funktionen som länk mellan centrum och de västra delarna av staden föreslås dessutom att en ny bro byggs mellan Loppholmen och Bytesgatan, som sedan leder vidare mot Resecentrum. En ny bro skulle medföra ökade gångflöden genom parken och när området blir mer välbesökt skulle det dessutom upplevas som tryggare.

Sörlunda

Exploateringsområdet Sörlunda ligger i direkt anslutning till naturreservatet Näset i söderändan på Stora Lindesjön och är tänkt som ett framtida bostadsområde med småhus och/eller mindre flerfamiljshus. Området ligger på båda sidorna om vandringsleden Lindesjön runt.

Detaljplaner

Området för bryggprogrammet omfattas i dag av 20 detaljplaner. Detaljplanerna omfattar Stads-skogen, Sköndal, Tredningen, Lindesberg Arena och Loppholmen samt stadskärnan. Många av planernas genomförandetider är utgångna. Ett flertal vann laga kraft före 1975 vilket påverkar strandskyddet.

Några av planerna sträcker sig ut i vattnet och pekar ut områden för bryggor eller där vattenytan kan överbyggas.

Vissa delar av programområdet är i dag inte detaljplanelagt.

Naturvårdsprogram

För Lindesbergs kommun finns ett Naturvårdsprogram, vilket antogs av kommunfullmäktige den 14 december 2009. Naturvårdsprogrammet syftar till att klarlägga kommunens ansvar och ambitioner i naturvårdsarbetet.

En övergripande målsättning med naturvårdsprogrammet är att få ett gemensamt förhållningssätt kring skötseln av den kommunala tätortsnära naturmarken. Kommunens tätortsnära naturmark ska ha en skötsel där målet är att värna biologisk mångfald, rekreation och social

verksamhet samt främja folkhälsa, pedagogiska möjligheter och estetiska värden som ett led i arbetet för en uthållig kommun. Med tätortsnära natur avses i naturvårdsprogrammet ett område mellan en och två kilometer runt tätorten. Detta innebär att hela området längs vandringsleden kring Stora Lindessjön ingår i Lindesbergs stads tätortsnära natur.

I naturvårdsprogrammet anges att den tätortsnära naturen måste vara varierad för att få en biologisk mångfald och eftersom olika grupper i samhället uppskattar olika kvaliteter. Den tätortsnära skogen bör även vara omväxlande med träd i olika åldrar, många arter och varierad täthet i träd- och buskskikt. Vidare poängteras vikten av att bevara och utveckla naturområden i skolans och förskolors närområden, bl.a. för att möjliggöra för utomhuspedagogik. Dessutom betonas att tillgängliga stränder har stor betydelse för friluftslivet och för människors möjlighet att utnyttja allemansrätten.

Vandringsleden Lindesjön runt anges i naturvårdsprogrammet som en succé som har en positiv effekt på folkhälsan, då många promenerar runt sjön regelbundet.

I naturvårdsprogrammet framhålls att fler markerade stigar och samlingsplatser bör skapas för att locka ut människor i naturen. En föreslagna åtgärd är att röja och märka en stig längs Bottenån som leder förbi ravinerna längs ån.

Vidare är information, leder, parkeringsplatser, vägvisning och olika serviceanordningar viktiga för tillgängligheten. För att anordningarna ska upplevas attraktiva är det dessutom viktigt att de håller hög kvalitet och sköts ordentligt. Detta är särskilt betydelsefullt i de kommunala reservaten och i områden som nyttjas av många.

Vad det gäller information framhålls att detta är kommunens ansikte utåt och den därför bör ha enhetlig layout och hålla hög kvalitet samt att informationstavlor och skyltar utomhus bör vara av väderbeständigt material. Vidare anges att det i de kommunala naturreservaten och i utvalda friluftsområden ska finnas bra information om både natur- och kulturvärden.

I naturvårdsprogrammet bedöms nedanstående principer för naturen vara relevanta för bryggprogrammet:

- Sjöars, stränders och vattendrags stora värden för natur- och kulturupplevelser samt bad och friluftsliv ska värnas och utvecklas hänsynsfullt och långsiktigt.
- Vid skötsel av kommunägd skog vid tätorter ska inriktningen vara en varierad skog för rekreation, pedagogisk verksamhet och biologisk mångfald.
- Befolkningen ska ha tillgång till natur med höga friluftsliv-, kulturmiljö- och naturvärden i och nära tätorter.
- Stadens struktur ska präglas av närhet till parker och naturområden.
- Natur- och grönområden i och nära tätorten ska värnas så att behovet för rekreation, lek, biologisk mångfald och en hälsofrämjande lokal miljö tillgodoses.
- Skolor och förskolor ska ha lättillgängliga naturområden av bra kvalitet för sin pedagogiska verksamhet. Skolans delaktighet ska uppmuntras och dess intressen ska väga tungt i planeringen, särskilt där kommunen är markägare.
- Den tätortsnära naturmiljön bör utformas så att även människor med funktionsnedsättning ges möjlighet att komma ut i naturen.
- Kommunens tätortsnära naturmark ska ha en skötsel med målet biologisk mångfald och rekreation.
- Kommunens friluftsanordningar och naturområden ska vara av god kvalitet och hållas välskötta. Allmänheten skall ges information.

Det finns även en uppdaterad kortversion av kommunens Naturvårdsprogram från år 2014. I kortversionen är fokus lagt på tätortsnära natur och lokala miljömål. Syftet är det samma för kortversionen som för naturvårdsprogrammet från år 2009.

I kortversionen anges att den tätortsnära naturen är en prioriterad naturvårdsfråga och en utpräglad kommunal angelägenhet. Vidare poängteras att det är viktigt att säkerställa att varje bostadsområde, äldreboende, skola och

förskola har en varierad natur på gångavstånd. I övrigt är innehållet i kortversionen ungefär det samma som i naturvårdsprogrammet från år 2009, bortsett från en uppdatering av lokala miljömål.

Grönplan

För Lindesbergs stad pågår arbetet med att ta fram en grönplan *Vårt gröna Lindesberg*. Då grönplanen fortfarande är under framtagande återges inte dess innehåll. Under arbetet med bryggprogrammet har dock kommunen tillhandahållit en arbetsversion av grönplanen.

Utvecklingsplan för Lindesjön runt

Lindesjön runt är en populär vandringsled runt Stora Lindesjön, som också är länkad till leden runt Lilla Lindesjön och på Kyrkberget. Leden är antingen stenmjölsbelagd gångväg eller följer gång- och cykelvägar eller grusvägar. Längs med leden finns rastplatser och bryggor både för anläggning med båt och för kontakt med vattnet. Vissa delar är tillgängliga för rullstol och barnvagn.

Utvecklingsplanen är geografiskt begränsad till leden kring Stora Lindesjön. Planen har tagits fram för att underlätta den långsiktiga utvecklingen av vandringsleden då kommunens invånare under årens lopp har föreslagit en rad åtgärder i anslutning till leden. Kommuninvånarna bidrog också till idégenerering under arbetet med planen.

Tillgänglighet, aktiviteter, sittplatser, skyltning, riktlinjer för utrustning, rutnätsstaden och badplats är de övergripande åtgärder som föreslås i planen.

Området för utvecklingsplanen för Lindesjön runt överlappar en stor del av området för bryggprogrammet. Bryggprogrammet följer då rekommendationerna i utvecklingsplanen. De föreslagna åtgärderna i utvecklingsplanen redovisas under respektive områdesbeskrivning i bryggplanen.

